Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIV., štev. 227

Ljubljana, četrtek 28. septembra 1933

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1. Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Naši odnošaji do Bolgarije

Že v včerajšnjem uvodniku smo opozorili, kako se v zadnjem času množe znamenja, ki obetajo temeljno izpremembo v odnošajih med Jugoslavijo in Bolgarijo. Čeprav posamezni poseti raznih organizacij nimajo ravno prevelikega pomena, bi vsota teh imponderabilij končno le toliko vplivala na javno mnenje, da bi morali tudi uradni krogi v Sofiji malo bolj upoštevati vse poskuse naše kraljevine in naše javnosti, ki si želi končne ureditve vsaj v pravcu dobrososedskih stikov brez neprestane napetosti. Od zaključka vzhodnega pakta so tla za medsebojno zbližanje obeh bratskih držav daleko ugodnejša. Občutek obupne osamljenosti, ki je bolgarski narod preplašil po zadnjih dogodkih v evropski politiki, je kajpada znatno ojačil ono bolgarsko fronto, ki se zavzema za zedinjenje ali vsaj tesno zbližanje Bolgarije in Jugoslavije. Zahteva po zedijenju predstavlja zaenkrat seveda še maksimalni program in vsak trezen človek si je v svesti, da je do njegovega uresničenja še daleč, čeprav taka rešitev nikakor ni izključena ali nemogoča.

Pred vsem pa si mora biti bolgarski narod na jasnem, da politika njegove vlade zadnjih desetih let ne more imeti najmanjšega uspeha. Ta politika ima za načelo, držati večno odprta sporna vprašanja s sosednimi državami, obenem pa se zanašati na pomoč oddaljenih velesil, ki le toliko podpirajo bolgarske zahteve, v kolikor sodijo v njihov lastni politični koncept. Podoba je, kakor da so se bolgarske vlade zadnjih desetih let poganjale za nečem nedosegljivim, zelo možne in koristne sporazume pa onemogočale z nestrpnimi zahtevami, ki so že ponovno prinesle bolgarskemu narodu poraz in nepopravljivo nesrečo. Znano je, da bolgarske politike ne vodijo Bolgari, ki so znani kot praktičen in realno misleč narod, marveč izkoreninjeni begunci, ki jim lebde pred očmi le cilji nestrpne iredente. Zato dosedanja politika sosednje kraljevine ni bila bolgarska, marveč je imela vse znake političnega avanturizma.

Tako je Bolgarija prišla do malo zavidne pozicije, da je ostala sama med Malo antanto in grško-turškim sporazumom, in je obupno obračala oči le na daljni Rim, ki se hoče vgnezditi na Balkanu in ki mu je sofijska vlada služila z vsemi svojimi silami. Ta neugodni položaj je postal že tako občuten, da so se vznemirile širše plasti naroda, sluteč z zdravim instinktom, da se ponavlja usodna igra, ko je Sofija uravnavala vse svoje dejanje in nehanje po željah Dunaja in Berlina. Zdravi narodni instinkt se razumljivo boji take orientacije, spominjajoč se, da je moral vselej narod kruto plačati zgrešene račune svojih kratkovidnih voditeljev.

Ko sta turška državnika Izmet paša in Ruždi bej nedavno predlagala v Sofiji pristop h grško-turškemu prijateljstvu, so Bolgari začeli pretehtovati, kakšne koristi bi jim prinesla taka odločitev. Pristaši prijateljstva z Jugoslavijo so svarili pred zvezo z Grčijo, češ, da bi taka zveza onemogočila dosego ciljev, ki si jih bolgarski narod stavi ob Egejskem morju. Ta struja je naglašala potrebo tesnejšega zbližanja z Beogradom in je odkrito izjavljala, da se Grčija ne bo mogla upreti združenemu gospodarskemu pritisku obeh južnoslovanskih držav na Solun in Dedeagač. V zvezi s tem so se v Bolgariji obnovile polemike, ki so jih že pred nekoliko meseci bili polni vsi bolgarski časopisi; polemika o zbližanju ali celo združitvi z Jugoslavijo.

Ne smemo se čuditi, da so tudi to pot še zmagali pristaši protijugoslovenske smeri in da je bolgarska javnost, vsaj kolikor pride do izraza v časopisju, po vsem videzu dala prav onim, ki so svarili pred »opasnostjo« pretesnega zbližanja z Beogradom. Njihov glavni argument je bil v tem, da bi bolgarski narod v združitvi z Jugoslavijo ne pomenil ničesar, ker bi ne mogel odoleti številčni in kulturni premoči daleko večje in tudi gospodarsko silnejše Jugoslavije. Po njihovem bi pomenila združitev popolno odpoved svoji samobitnosti, končen propad bolgarskega življa in žrtvovanje vseh narodnih aspiracij. Kakor je škoda, da gledajo v Bolgariji na zedinjenje le s te strani, ki gotovo ni utemeljena, vendar je že dovolj uspeha, da se je med bolgarskim narodom pojavilo zanimanje za tako rešitev, da je to postal mnogim Bolgarom zopet vabljiv ideal. S tem je že mnogo pridobljenega in gibanje gotovo ne bo ugasnilo. Ni dvoma, da je tudi zadnji sestanek obeh kraljevskih dvojic na beograjskem kolodvoru znatno podkrepil nazor, da je med nami in Bolgari možen sporazum, če že ne takoj v obliki maksimalnega programa bolgarskih prijateljev Jugoslavije, pa vsaj v obliki znosnih odnošajev in skupnega nastopa v evropski politiki.

Uradna Bolgarska pa je očividno še ...dno mnenja, da se mednarodni polo... ši še ni toliko razčistil, da bi dovolil ... odločitev za to ali ono skupino.

Kolebanje med nemško-italijansko politično linijo in med francoskim prizadevanjem, da se Mala antanta zaokroži s pristopom Bolgarije, se danes še bolj opaža, dasi so današnji sofijski državniki že po svoji miselnosti nenaklonjeni vsakemu sporazumu z Jugoslavijo. Morda računajo, da se bodo okoristili, kadar zmagata Rim in Berlin nad Parizom in Malo antanto ali pa obratno.

Tako kolebanje in računanje so Bolgari stavili za temelj svoji politiki že l. 1915. in so se odločili za stranko, ki je bila zapisana propadu. Zaradi svojega šovinizma in sovraštva proti Beogradu so sami zdrveli v propad. Prijatelji Jugoslavije imajo v tem dejstvu zgovoren argument za zbližanje z nami, tako da so upravičene nade na preobrat v bolgarskem javnem mnenju, do katerega bo prišlo prej ali slej.

RAZVESELJIVI USPEHI KONFERENCE V SINAJI

Definitivni sklepi o gospodarskem sodelovanju Male antante v obliki gospodarske unije — Ponovna manifestacija solidarnosti v političnih zadevah

Sinaja, 27. septembra p. Davi ob 10. se je svet Male antante sestal k svoji četrti in zaključni seji. Na današnji seji so zunanji ministri Male antante razpravljali o realizaciji gospodarskega načrta Male antante, ki je bil objavljen v 14 točkah v komunikeju stalnega tajništva Male antante. **Ob 11. sta prispela na sejo Nj. Vel. jugoslovenski kralj Aleksander in rumunski kralj Karol. Prisotnost obeh suverenov na tej zgodovinski seji se smatra v diplomatskih krogih za znak, da je gospodarsko sodelovanje med državami Male antante sedaj definitivna stvar.**

Podrobne ukrepe za izvedbo gospodarskega načrta bo sklenil gospodarski svet Male antante, ki bo sestavljen iz 15 članov, tako da bo vsaka država imela po 5 delegatov. **Gospodarski svet se bo sestal v drugi polovici meseca oktobra. Kraj sestanka še ni končnoveljavno določen, najbrž pa se bo sestanek vršil v Beogradu.**

Gospodarski načrt za reorganizacijo in regeneracijo gospodarskih odnošajev držav Male antante predvideva **ustanovitev stalne gospodarske unije med državami Male antante.** Gospodarska unija pa ne bo onemogočala gospodarskih odnošajev, ki obstojajo med posameznimi državami Male antante in ostalimi evropskimi in izvenevropskimi državami, s katerimi imajo države Male antante pogodbene trgovinske odnošaje.

Na današnji seji sveta Male antante je bil sprejet tudi sklep **o osnovanju poštne unije med državami Male antante.** Za izvedbo tega sklepa bo osnovan poseben odbor ekspertov, ki bo sestavil točen načrt glede unifikacije celokupne poštno brzojavne in telefonske službe.

Poleg teh vprašanj je konferenca razpravljala tudi **o doseženem neoficielnem sporazumu med Anglijo, Francijo in Italijo v pogledu razorožitve in oboroževalne kontrole.** Neoficielni sporazum predvideva sklenitev konvencij, ki bi točno določale posamezna razdobja glede znižanja oboroževanja in mednarodne oboroževalne kontrole. V prvih štirih letih naj bi vladalo nekako oboroževalno premirje, v nadaljnjih štirih letih bi se podrobno organizirala mednarodna kontrola oboroževanja in pripravila nova konvencija za nadaljnjo dobo štirih let.

O današnji seji Male antante je bil izdan naslednji komunike:

Seja stalnega sveta Male antante dne 27. septembra se je vršila v navzočnosti Nj. Vel. kraljev Aleksandra in Karola ter v navzočnosti Nj. ekscelence predsednika ministrskega sveta g. Vajde Voevoda. Trije zunanji ministri so obrazložili Nj. Veličanstvoma rezultat zasedanja stalnega sveta in sklepe, sprejete na podlagi proučitve mednarodnega političnega položaja. Končno poročilo o sestanku stalnega sveta Male antante bo izdano zvečer.

V zvezi s tem se izve, da se je na današnji seji govorilo tudi o odnošajih Male antante do Poljske. Pri tej priliki so zunanji ministri Male antante soglasno ugotovili potrebo prijateljskih odnošajev in čim tesnejšega zbližanja med Malo antanto in Poljsko. V zvezo s to na konferenci podčrtano željo se spravlja tudi poset rumunskega zunanjega ministra Titulesca v Varšavi, kamor bo g. Titulescu odpotoval meseca oktobra, potem ko bo še prej službeno posetil turško prestolnico Ankaro.

Ali bo Beneš obiskal Rim?

Bukarešta, 27. septembra. p. V diplomatskih krogih so z največjim zanimanjem spremljali konferenco ministrov Male antante in zlasti komentirajo vesti o potovanju češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša v Rim. Po teh vesteh bo dr. Beneš odpotoval iz Ženeve v Rim, da bo stopil v stike z uradnimi predstavniki Italije ter obrazložil italijanskemu ministrskemu predsedniku Mussoliniju stališče Male antante glede vseh mednarodnih problemov, ki zadevajo Malo antanto, zlasti pa v pogledu gospodarskega sodelovanja podunavskih držav. Z uradne strani se te vesti odločno demantirajo ter se naglaša, da zastopnikom Male antante prav nič niso potrebni razgovori z italijanskimi predstavniki vse tako dolgo, dokler v Rimu ne bodo pokazali pravilnega razumevanja za stališče Male antante v pogledu revizije mirovnih pogodb.

Odhod zunanjih ministrov v Ženevo

Sinaja, 27. septembra. p. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš in rumunski zunanji minister Titulescu bosta nocoj odpotovala v Ženevo. Z uradne strani se potrjuje, da bo g. Titulescu po povratku iz Ženeve oficielno posetil Varšavo in Ankaro. Na poti v Ankaro se bo ustavil tudi v Sofiji. Jugoslovenski zunanji minister g. Jevtić je nocoj ob 22. odpotoval v Beograd, kamor prispe jutri dopoldne. Že jutri zvečer bo nadaljeval potovanje v Ženevo, kjer bo ostal več tednov.

Nj. Vel. kralj in kraljica v Dobrudži

Sinaja, 27. septembra p. Drevi ob 22.30 bodo Nj. Vel. kralj Aleksander, kraljica Marija, kralj Karol, princ Nikola in ostali člani rumunske kraljevske rodbine odpotovali v Konstanco, kjer bodo dva dni gostje kraljice matere Marije. V petek bosta Nj. Vel. kralj in kraljica posetila grob jugoslovenskih dobrovoljcev, ki so padli v bitkah na Dobrudži, ter bosta na grob položila venec.

Sprejem novinarjev

Sinaja, 27. septembra. p. Po končani konferenci Male antante so vsi trije zunanji ministri sprejeli novinarje, ki se jih je zbralo okrog 120, med njimi mnogi zastopniki vsega svetovnega tiska, ter jim dajali pojasnila na razna postavljena vprašanja. Češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš je naglasil, da je tudi s potekom in uspehom sinajske konference nad vse zadovoljen. Razpravljali so o vseh vprašanjih, ki so na dnevnem redu mednarodne politike. Ker pa morajo predstavniki Male antante potovati v Ženevo, so bila posvetovanja pospešena in se bodo po potrebi nadaljevala v Ženevi.

Jugoslovenski zunanji minister g. Jevtić je novinarjem izjavil. Izredno sem zadovoljen z delom sveta Male antante in lahko rečem, da smo ugodno rešili vsa vprašanja, ki so bila na dnevnem redu. Razen tega sva z g. Titulescom izmenjala ratifikacijske listine o 19 konvencijah, ki sta jih že odobrila jugoslovenski in rumunski parlament in ki urejajo številna vprašanja med obema državama.

Prav tako je izrazil svoje zadovoljstvo z uspehi sinajske konference tudi rumunski zunanji minister g. Titulescu, ki je dodal, da je Mala antanta tudi pri tej priliki pokazala, da je čvrsta osnova miru in mednarodnega sodelovanja.

Komunike

Bukarešta, 27. septembra. Po zadnji seji stalnega sveta Male antante so izdali naslednje poročilo:

Stalni svet Male antante je zasedal v Sinaji 24., 25., 26. in 27. septembra 1933 leta in imel pet sej v dvorcu Peleš.

Trije zunanji ministri so proučili v prvi vrsti mednaroden položaj, kakor se je razvil po njihovem zadnjem sestanku v Pragi junija meseca 1933. leta.

Z obžalovanjem so ugotovili, da **gospodarska konferenca v Londonu ni obrodila željenih sadov.** Glede ocene političnega in gospodarskega stanja v Evropi sploh pa so soglašali v tem, da se na eni strani kažejo znaki zboljšanja, na drugi strani pa da so se pojavila znamenja nepopisne poostritve.

S posebnim zadovoljstvom so vzeli na znanje ugodne sadove, nastale po sklenitvi pakta o nenapadanju s Sovjetsko Rusijo.

Pač pa vzbuja položaj v Srednji Evropi skrb. Ministri so temeljito proučili morebitne posledice tega položaja in sklenili glede tega primerne ukrepe.

Srednjeevropsko vprašanje

Zatem so očrtali splošne obrise svoje politike glede pogajanj o srednje-evropskem vprašanju in **vnovič podčrtali svojo politiko glede nedotakljivosti pogodb, hkratu pa tudi izjavili, da so pripravljeni sodelovati s svojimi sosedi na gospodarskem področju.** Proučili so zlasti tudi vse predloge, ki so bili v tem oziru stavljeni v zadnjem času, opirajoč svoje nazore na osnovne misli pakta o organizaciji Male antante, ki mu vse tri države ostanejo zveste.

Sklicanje gospodarskega sveta

Nato so razvijali gospodarski načrt, kakor je bil sprejet od stalnega sveta Male antante v Pragi junija meseca. **V tem oziru so bili sprejeti ukrepi glede njegove ostvaritve in izvajanja v najkrajšem času. Gospodarski svet je sklican za prve dni meseca novembra.**

Stalni svet Male antante je sklenil, da mu predloži med drugim tudi načrte o gospodarskem sodelovanju treh držav Male antante, kakor so bili proučeni na konferenci v Sinaji, in pa načrte glede sodelovanja gospodarskih ustanov v državah Male antante, kakršne so železnice, pošte, rečni in zračni promet, dalje načrte o unifikaciji trgovinskega in carinskega prava, o sodelovanju na statističnem področju o sodelovanju narodnih bank in o drugih gospodarskih vprašanjih. **Da bi se glede poglobitve trgovinske izmenjave med tremi državami ne čakalo do končne ustvaritve statutov Male antante, so ministri sklenili, naj se najdalje do decembra predloži podroben načrt o količinah proizvodov, ki bi jih mogle države Male antante med seboj izmenjati v teku leta 1934. in pa o proizvodih, ki bi se mogli med seboj izvažati.**

Razorožitveno vprašanje

Glede razorožitvenega vprašanja je stalni svet Male antante pozorno sledil pogajanjem, ki so se vodila v zadnjem času med velesilami. Pri tej priliki je ugotovil, da bo slej ko prej podpiral stremljenja splošne pomiritve in sporazuma. Stalni svet Male antante smatra, da mu ni treba v tem oziru izpreminjati svoje dosedanje politike in svojih načrtov. Pač pa se nadeja, da bodo sedanja pogajanja dovedla do splošne razorožitvene konvencije, ki pa naj sloni na štiriletni preizkušeni, primerni in avtomatični kontroli nad vsemi državami. Potrebne bi bile tudi primerne sankcije proti kršitvam te razorožitvene konvencije.

Konvencije z Rusijo

Na seji dne 27. septembra, ki sta ji prisostvovala tudi oba vladarja, je Nj. Vel. kralj Rumunije ratificiral konvencije z dne 3. in 4. julija, sklenjene md sovjetsko Rusijo in njenimi sosednjimi državami. Na tej seji sta zunanja ministra Rumunije in Jugoslavije izmenjala ratifikacijske listine 19 konvencij med Jugoslavijo in Rumunijo, ki so z njimi rešena vsa sporna vprašanja med obema državama.

Naposled je stalni svet Male antante soglašal glede načina, kako naj se izmenjajo ratifikacijske listine o konvencijah, sklenjenih s sovjetsko Rusijo.

Velika podporna akcija države za Slovenijo

Važni sklepi ministrskega sveta — Gradbeni minister prispe danes v Ljubljano — Ban in podban poklicana v Beograd — Punktaši bi radi tudi narodno nesrečo zlorabili

Beograd, 27. septembra. v. Na današnji seji ministrskega sveta so razpravljali tudi o težkih posledicah, ki jih je povzročila poplavna katastrofa v velikem delu dravske banovine ter deloma v predelu savske banovine med Zagrebom in Siskom. Minister za zgradbe g. dr. **Srkulj** je obvestil kraljevsko vlado o škodah, povzročeno na javnih objektih, zlasti na cestah in mostovih, ministra gg. dr. **Albert Kramer** in **Ivan Pucelj** pa sta referirala o svojih osebnih vtisih iz poplavljenega ozemlja ter **o potrebi čim izdatnejše državne pomoči težko prizadetemu prebivalstvu iz poplavljenega ozemlja, ki naj se poleg državne pomoči podpre tudi s pritegnitvijo drugih vsedržavnih institucij.** Glede organizacije hitre pomoči bodo preko tega, kar je vlada že dala iz svojih sredstev, jutri storjeni novi ukrepi ter sta bila **v to svrho poklicana v Beograd ban dravske banovine g. dr. Marušič in pomočnik bana g. dr. Pirkmajer.**

Po nalogu ministrskega sveta **odpotuje drevi v dravsko banovino minister za zgradbe g. dr. Srkulj z referenti, da si ogleda škodo na cestah in mostovih ter da na podlagi ugotovitev na licu mesta izdela obnovitveni program. Gre tu zlasti za problem Ljubljanskega barja ter regulacije Savinje in hudournikov.** Minister za zgradbe bo po svojem povratku v Beograd izdelal takoj konkretne predloge, ki jih bo predložil vladi v takojšnjo razpravo.

Jutri odpotuje v dravsko banovino tudi minister socialne politike g. **Ivan Pucelj, da si podrobno ogleda škodo v kočevskem in novomeškem srezu** in da vidi, kako je potrebno izpopolniti pomožno akcijo.

Finančni minister g. dr. Djordjević je na današnji seji ministrskega sveta poročal o ukrepih, ki jih bo povzel, da se težko prizadetim kmečkim posestnikom in obrtnikom v poplavljenem ozemlju olajšajo javna bremena.

Ministrski predsednik g. dr. Milan Srškić se osebno interesira za vse podrobnosti pomožne in obnovitvene akcije ter kaže največje razumevanje za predloge, ki se v tem pogledu pojavljajo.

Vesti, ki jih lansirajo punktaški krogi o nekih posebnih prispevkih, ki bi jih morali dajati državni in zasebni nameščenci, ter vse druge podobne fantastične govorice **so seveda čisto zastrupljevalnega namena in so od kraja do konca zlagane. Njihov cilj je zanesti v javnost novo vznemirjenje. Take vesti so le dokaz brezvestnega zlorabljanja narodne nesreče, ki jo potrebujejo gotovi krogi v času, ko se razvija volilna borba za občine.**

Izgredi na Irskem

Dublin, 27. septembra AA. Snoči je prišlo v mestu do več spopadov med policijo in republikanci. 15 oseb je bilo ranjenih.

Neurje v Mehiki

Mexico, 27. septembra d. Silni vihar, ki je v nedeljo zvečer opustošil Tampico, je povzročil eno največjih katastrof, ki je zadela Mehiko v zadnjih letih. Po uradni statistiki je zahteval 5000 smrtnih žrtev, ranjencev pa še niso mogli prešteti. Po poročilu notranjega ministra jih je več tisoč. Večji del Tampica je porušen. V Cardenasu, železniškem križišču, ki leži med San Luis Potosijem in Tampicom, je bilo ubitih 20 ljudi, 1200 pa ranjenih. Ciklon, ki je divjal s hitrostjo 190 km na uro, je pričel razsajati v nedeljo zvečer in se je polegel šele v ponedeljek opoldne. Tri četrtine mesta predstavlja zgolj kup razvalin, pod katerimi so pokopana nešteta trupla. Iz razvalin odkopujejo še neprestano hudo ranjene ljudi. Reka Panuco, ki teče skozi mesto, je prestopila bregove in poplavila pristaniški okoliš. Na tisoče ljudi je brez strehe. Tudi Ciudad Victoria je bila hudo prizadeta od poplav, ki ogražajo ves severni in srednji distrikt. Nevarnost so še povečali prelomi oblakov. Boje se, da je orkan povzročil v mestih in na polju do Tuxpana na jugu veliko škodo. V Tampicu je vihar porušil tudi bolnišnico, kolodvor in carinarnico, poškodovana ali pa porušena so bila tudi vsa druga poslopja. Državne železnice imajo skoro milijon dolarjev škode. Podrobnosti o katastrofi, ki je zadela okolico Tampica, se morejo le s težavo ugotoviti, ker so vse zveze prekinjene. Notranji minister Vasconcellos, ki je odpotoval na kraj katastrofe s pomožno ekspedicijo, je izjavil, da je gmotna škoda nepreračunljiva. Za pomoč je bila organizirana vsa letalska četa mehikanske vojske, da so z letali prepeljali v Tampico sanitetno osobje, živila in obvezila.

Eksplozija peklenskega stroja v Gjevgjeliji

Dve osebi ubiti, pet ranjenih — Zločin je delo bolgarskih komitašev

Djevdjelija, 27. septembra. M. Snoči je ob 9.20 eksplodiral pred kavarno »Oslobodjenje« peklenski stroj. Zaradi eksplozije sta bili dve osebi ubiti, pet pa ranjenih. Dogodek se je odigral tako-le:

Malo pred eksplozijo je neki Konstantin Čelebešević opazil pred kavarniškimi vrati sumljiv zavoj. Poklical je občinskega stražnika Milojka Kaplarovića, ki je bil v bližini, da bi skupno pregledala, kaj je v zavoju. Komaj pa sta se zavoja dotaknila, je nastala eksplozija, ki je oba ubila, tri goste, ki so bili v kavarni, in sicer Petra Čalkovića, Petra Stanulovića in Jovana Arizanovića pa hudo ranila, dočim sta bila dva druga gosta lažje ranjena. Kavarna sama je znatno poškodovana. Po raznih delih peklenskega stroja so ugotovili, da je bil to enak peklenski stroj, kakor so jih bolgarski komiti dosedaj že večkrat pošiljali v našo državo, iz česar sklepajo, da je tudi ta atentat njihovo delo. Za to govori tudi okolnost, da so v bližini Djevdjelije toda že na grškem ozemlju opazili zadnje dni dve skupini bolgarskih komitov, ki jih sedaj grške oblasti zasledujejo. Nobenega dvoma ni, da je ta atentat delo onih krogov, ki skušajo na vse načine ovirati zbližanje med Bolgarijo in Jugoslavijo, ki se je baš v zadnjem času razveseljivo pokazalo na obeh straneh.

Občinske volitve ob meji

Nove občine čakajo zlasti ob državni meji velike in koristne naloge — Občine, ki bi se pri volitvah morda postavile v nasprotje z državno politiko, pa ne bodo mogle koristiti ne sebi, ne občanom

Maribor, 26. septembra.

Le malo tednov nas loči od občinskih volitev, prvih po novem zakonu. Ker se je v občinskem zakonu predvidena zložitev občin izvedla neposredno pred razpisom volitev, so seveda novoustanovljene velike občine prebivalstvu nekaj povsem novega, tako da bodo stali volilci pred težkim vprašanjem, kako naj sestavijo svoje zastopstvo, da bo moglo uspešno vršiti svoje naloge in dolžnosti. Novim občinam predpisuje zakon važen delokrog na gospodarskem in kulturnem polju. Vršiti bodo morale pomembne funkcije samouprave, večje in dalekosežnejše, kakor so bile občinam poverjene doslej. Male občine so bile prešibke, da bi mogle započeti kakršnokoli velikopoteznejšo akcijo, po novem stanju je položaj bistveno spremenjen in od občinske samouprave po pravici lahko pričakujemo plodonosnih uspehov za ožjo skupnost.

Posebne naloge čakajo naše občine ob meji. Mnogo je slišati pritožb o nedostatkih v našem obmejnem pasu, pa doslej ni bilo prave instance, ki bi mogla skrbeti za odpomoč. **Velike občine bodo mogle bodisi same, bodisi v medsebojni zvezi storiti mnogo koristnega za razvoj obmejne pokrajine.** Ne bodo to samo zadeve lokalnega pomena, v mnogokaterem oziru bo šlo za važne državne in narodne interese, ki jih bodo v svojem področju čuvale in gojile samoupravne edinice.

V to poglavje spadata pred vsem šolstvo in prosveta sploh. Obmejne občine še niso povsod prebolele slabih posledic avstrijskega protinarodnega režima. Znana stvar je, da je avstrijska šolska politika nalašč zapostavljala šole v slovenskih krajih ob narodni meji, tako da je pritegnila kar največ slovenskih otrok v boljše šole v nemških in nemškutarskih trgih in mestih. Doba od prevrata sem še ni mogla prinesti popolne remedure in šolske potrebe naše meje so še vedno odprta rana.

Bolj kakor drugod je v obmejnem pasu živa potreba izvenšolsko prosvetno delo. Slovenska knjiga, slovenski časopis, slovenska pesem ni imela ob meji onih tal, kakor drugod v domovini. Občinski zakon odpira nove možnosti, ker predvideva dalekosežno kulturno skrbstvo, ki ga imajo vršiti občine.

Ni s tem rečeno, da bi morala vsa bremena prevzeti nase občinska uprava. **Slej ko prej bo naloga državnih in banovinskih instanc, posvečati obmejnim potrebam dolžno pažnjo,** toda občinska uprava bo morala in mogla o vseh teh zadevah voditi točno evidenco, dajati iniciativo ter stalno informirati kompetentne činitelje na nujnosti, ki jih zahteva naš skupni interes ob državni meji; občinska uprava bo, če bo na svojem mestu, znala držati stalne zveze tudi z zasebno-pravnimi organizacijami, zlasti z narodno-obrambnimi društvi in biti duša smotrenemu kulturnemu delu, ki bo prineslo nov podvig našemu obmejnemu narodu.

Navedli smo samo en primer iz celega kompleksa specialnih vprašanj, s katerimi se bodo morale baviti novoorganizirane obmejne občine. Dodamo naj le še enega: problem naših prometnih zvez. Stara avstrijska in štajerska prometna politika je šla za tem, da priveže naše kraje čim bolj na nemški sever. Prometne zveze proti osrčju slovenskega ozemlja niso našle v Gradcu in na Dunaju, pa tudi ne v srednještajerskih okrajnih zastopih primernega upoštevanja. V petnajstih letih jugoslovenske uprave se na neugodnem prometnem omrežju ni mnogo spremenilo; naše ceste in poti še danes niso v vzglednem stanju. Tudi tu čakajo obmejne velike občine hvaležne pa tudi državno in nacionalno važne naloge. **Dan občinskih volitev bo začetek novega razvoja, ki bo blagoslovljen, če bomo razumeli potrebe časa in pokazali smisel za skupno blaginjo.** Zato pa je tudi vprašanje občinskih volitev ob meji še važnejše vprašanje, kakor drugod v domovini. Potrebno je, da se najdejo pravi možje, ki bodo znali izpolniti svoje mesto z razumevanjem in dobro voljo.

V obmejnih občinah ne sme biti prostora za politične eksperimente. Vemo pa, da brez poskusov od strani ljudi, ki imajo svoje posebne namene in cilje, tudi ob meji ne pojde. Tudi ob meji se pojavljajo hujskači, ki jim je **blagor občine deveta briga in složno sodelovanje občanov trn v peti.** Zopet bi radi zavedli ljudi v staro zagrizeno strankarstvo, da bi se pobijali med seboj in zanemarjali koristi prebivalstva. **Na vso srečo pa je narod ob meji politično že zelo zrel in zna dobro ceniti pomen narodne skupnosti.** Treba mu je samo pojasniti, kaj se v resnici skriva za navidezno nedolžnimi gesli hujskačev in razdiračev. Informativno delo nacionalnih činiteljev je tedaj posebno zdaj pred odločitvijo na volišču nujna potreba.

Kajti volja ljudstva je nedvomno ta, da se vključijo njegove občine skladno v jugoslovensko državno celoto, da je njih uprava usmerjena v smer, ki je merodajna za vso našo državo. Le uprava, ki bo hodila po tej poti, odklanjajoč vsako separatistično cepljenje, bo mogla uspešno delovati v korist obmejne občine in si biti v svesti razumevanja in pomoči državne in samoupravne organizacije.

Smola g. Pavliča

Volilno gibanje v laškem srezu

Laško, 26. septembra

Videč, da so smernice šestojanuarskega manifesta pognale globoke korenine tudi v najširših plasteh naroda, je kraljevska vlada, hoteč tudi dejansko podkrepiti avtonomni značaj občin, razpisala občinske volitve za vso državo. Pri nas bodo 15. oktobra. K sodelovanju so poklicani vsi državljani, ki imajo resno voljo do stvarnega sodelovanja pri občinskem gospodarstvu. Da pojasnijo pomen volitev širokim slojem, so pohiteli narodni poslanci med svoje volilce ter jih vzpodbujali k slogi, ki edina lahko jamči uspešno delo za korist občine in občanov. To načelo je bilo tudi v našem srezu merodajno za sestavo kandidatnih list in tako je bil v večini občin dosežen sporazum. Toda naš srez ima za poslanca profesorja Pavliča, ki je napovedal v srezu kar 23 shodov. Tudi svojevrsten rekord! Res je govoril tudi o sestavi gospodarskih list in jih priporočal, kako pa si v resnici predstavlja »harmonično sodelovanje občanov, najbolje kaže njegovo geslo, ki ga razširja po shodih: »Roševcev ne voliti!« Namesto ljubezni in harmonije, ki ju pridiga v svojih govorih, seje med ljudstvom samo razdor in ograža že dosežene sporazume. Na čast volilcem moramo ugotoviti, da so po večini tako zavedni, da niso dostopni demagoštvu in da nočejo rušiti narodne sloge.

Za Laško je napovedal g. Pavlič volilni shod za 20. septembra. Že v dopoldanskih urah je agitiral pri ljudeh: Roš ne sme biti župan, zvečer vsi na shod! Vabilu na shod so se Laščani res odzvali v tako ogromnem številu, da je bil poslanec Pavlič nad vse presenečen in ni vedel, ali naj začne s shodom ali ne. Ko se je obotavljal, so zaorili po zborovalni dvorani navdušeni klici: »Živio dr. Rošl« Pavliču je bilo grozdje očividno prekislo, ker ni videl med zborovalci nobenega somišljenika, je naposled proglasil, da odpoveduje shod. Zborovalci so se razšli med prepevanjem in vzklikanjem dr. Rošu.

Laščani smo že ponovno izjavili, da nimamo in ne želimo imeti s posl. Pavličem prav nobenih stikov, zato mu svetujemo, naj nas v svojem lastnem interesu pusti že enkrat pri miru.

Poplave v Italiji

Rim, 27. septembra g. Po potresni katastrofi v Abrucih so nad zapadnim delom province Pietra Ligure v zadnji noči divjala huda neurja, ki so trajala do zjutraj. V dolini Maramola je istoimenska reka prestopila bregove ter poplavila velika ozemlja. Na poslopjih je škoda zelo velika. Pod pritiskom vode se je zrušil nasip, tako da so vode poplavile mesto Pietra Ligure. Mnogo hiš se je porušilo. V vzhodnem delu mesta je voda odnesla blok hiš. Pri tem je utonila tričlanska rodbina.

Volilni sestanki v krškem srezu

Krško, 26. septembra.

Volilno gibanje se živahno razvija po vsem krškem srezu. Povsod se vrše večji ali manjši sestanki, postavljajo se kandidatne liste, nabirajo se podpisi, ponekod se vrše tudi izredne skupščine občinskih organizacij JNS, da potrde predloge svojih odborov glede kandidatne liste. V sporazumu s svojimi občinskimi organizacijami je priredil sreski odbor JNS v Krškem pretekli teden volilne sestanke v Tržišču, Mokronogu, Št. Rupertu, Št. Janžu, Št. Jerneju, Kostanjevici in pri Sv. Križu ob Krki. Udeležila sta se jih tudi narodni poslanec g. Drmelj in tajnik Sreskega odbora g. Ambrož. Povsod smo opazili velik napredek JNS, borbenost nacionalnih ljudi in odločno voljo, za vsako ceno v vseh občinah pripomoči do zmage veliki misli narodne sloge. Skoro v vseh omenjenih občinah so se vršila pogajanja za skupen nastop tudi z občani, ki se do sedaj še niso pridružili nacionalni fronti. Značilno je, da bi ti povsod radi sodelovali, da pa z vso močjo pritiskajo na nje njihovi nekdanji še vedno nepoboljšljivi voditelji, ki zahtevajo, da morajo postaviti lastne liste. Za te klerikalne voditelje pa je vsekakor že velik napredek, da še sedaj silijo ljudi k volitvam, ko so jih pred dvema letoma ravno tako silili, naj ostanejo doma.

V Tržišču je bil sestanek pri podžupanu g. Jošku Prijatelju. Poslanec Drmelj je govoril o pomenu občinskih volitev z gospodarskega stališča ter je pojasnil svoje delo ob priliki zložitve občin. Sreski tajnik Ambrož je razpravljal o nacionalnem pomenu volitev in posebno o taktiki nasprotnikov. Nosilec nacionalne liste bo dosedanji priljubljeni župan g. Anton Tratar, drugi na listi pa g. Joško Prijatelj. Na konferenci so še govorili med drugimi gg. Prijatelj, trgovec Franc Malus, Karel Okorn, občinski predsednik JNS in upravitelj Fran Bizjan.

V **Mokronogu** so se vršile opoldne konference najprej v stari šoli, potem pa pri županu g. Devu. Na to konferenco so prišli tudi zastopniki občine **Trebelno** s svojim županom g. Klemenčičem na čelu. Trebelno je trdno v nacionalnih rokah. Naj bo vložena ena ali več list, gotova je zmaga dosedanjega župana g. Franca Klemenčiča. Od Trebelčanov sta še govorila gg. Franc Piškur in Leopold Grebenc. Izrazila sta poslancu Drmelju svojo zahvalo, da je Trebelno ostalo samostojna občina. Poslanec g. Drmelj je imel daljši govor o programu vlade v jesenskem zasedanju Narodnega predstavništva. G. Ambrož pa je razpravljal o splošnem političnem položaju ter je posebno naglašal stabilnost jugoslovenskega režima. Nosilec nacionalne liste bo sedanji župan g. Ivan Dev, ki ga čislajo vsi občani. Pripravlja se tudi druga lista, ki pa je že v naprej izgubljena.

V **Št. Rupertu** imamo močno organizacijo JNS, ki sta jo organizirala predvsem gg. predsednik Jožef Lukek in upravitelj Matija Brezovar. Posvetovanje se je vršilo popoldne v gostilni župana g. Praha, potem pa še v občinski pisarni.

V **Št. Janžu** se je vršila seja zvečer v gostilni župana g. Ignaca Majcena. Vsi gostilniški prostori so bili nabito polni volilcev, kakor za shod. Zastopane so bile vse tri skupine: Majcenova, Krmeljčani in nasprotniki. Krmeljčane so zastopali gg. Venče Jakil, Anton Zupančič in drugi, nasprotnike pa gg. župnik Janez Črnilec s svojimi prijatelji. G. Ivan Majcen, predsednik organizacije JNS, je razpravljal o položaju v Št. Janžu in o delu dosedanjega občinskega odbora G. Venče Jakil je kritiziral delo občinskega odbora, g. Anton Zupančič je pa priporočal posebno rudarsko listo. Ker se je g župnik Črnilec pokazal zelo nepopustljivega, je g. Majcen predlagal, da se naj pogajanja nadaljujejo samo med obema nacionalnima skupinama, kar je bilo tudi sprejeto. Po dolgih pogajanjih je bil dosežen načelen sporazum, tako da je v tej občini nacionalna zmaga sigurna.

V četrtek zjutraj se je vršila konferenca v **Št. Jerneju** v gostilni g. Reclja. V zadnjem času je tamkajšnja organizacija JNS precej napredovala. Posl. Drmelj je obljubil energično intervencijo zaradi nesmiselnih prisilnih prodaj za zaostale davke. Občani so izrazili tudi željo, da se Št. Jernej priključi novomeškemu srezu. Novinar g. Ambrož je poročal o napredku JNS v celi državi, posebno tudi v Dravski banovini. Nosilec nacionalne liste bo dosedanji župan g. Anton Radkovič, dočim gredo naši nasprotniki baje razcepljeni v borbo.

Opoldne se je vršila konferenca v **Kostanjevici** na občini. Prisotni so bili vsi voditelji JNS v tej občini. Gg. Lavoslav Bučar in Ivan Polovič sta poročala o dosedanjih pogajanjih za skupen nastop. G. notar dr. Maurer je v svojem govoru toplo priporočil složen nastop v borbi za ohranitev okraj. sodišča. Posl. g. Drmelj je podčrtal gospodarski značaj volitev ter poročal o konferenci slovenskih senatorjev in poslancev z ministrskim predsednikom dr. Srskićem v Rogaški Slatini. Novinar g. Ambrož je govoril o normalizaciji naših političnih razmer v zvezi z občinskimi volitvami ter o nalogah velike občine. Župan Gerlovič je poročal o delu in uspehih sedanjega občinskega odbora, ki jih tudi vsi občani priznajo. Nosilec skupne liste ob času sestanka še ni bil določen. Ako pa nasprotniki ne bodo hoteli skupne liste, temveč bodo postavili svojo lastno, bo ta gotovo propadla, ker je občanom še v dobrem spominu delovanje prejšnje občinske uprave.

Končno se je popoldne vršil še sestanek pri **Sv. Križu ob Krki** v sokolski dvorani, ki se je kmalu napolnila volilcev. Predsednik organizacije JNS g. Josip Golobič iz Bušeče vasi je poročal, da so se naši pristaši iz Sv. Križa in iz bivše cerkljanske občine zedinili za skupno listo. Od strani naših nasprotnikov je pripravljen za sporazum posestnik g. Franc Marolt s svojimi prijatelji. Poslanec g. Drmelj je imel velik govor, v katerm je obravnaval vsa aktualna gospodarska in politična vprašanja. O pomenu občinskih volitev je govoril novinar g. Ambrož, ki je zlasti poudarjal, da bodo te volitve odločilnega pomena v borbi za zboljšanje našega težkega gospodarskega položaja. Nosilec nacionalne liste bo g. Anton Kedrič.

Nova obsodba liških vstašev

Gospić, 27. septembra. n. Pred tukajšnjim sodiščem je bila danes objavljena sodba v procesu proti peti skupini tako zvanih »vstašev«. Vsi obtoženci so bili obsojeni na ječo štirih do pet let. Državni tožilec se je pritožil zaradi prenizko odmerjene kazni.

Justifikacija v Leipzigu

Leipzig, 27. septembra. č. Na dvorišču tukajšnjega sodišča je bila danes izvršena justifikacija trgovskega agenta Valterja Kunza, obsojenega na smrt zaradi umora nekega avtomobilskega agenta lansko jesen v nekem gozdu v bližini Leipziga.

Pri želodčnih težkočah, zgagi, zmanjšanem občutku za tek, zapeki, pritisku na jetra, tesnobi, tresenju udov, zaspanosti povzroči kozarec **»Franz Josefove«** grenčice takojšnje poživljenje zastale prebave. Zdravniška sporočila iz tropskih dežel slavijo **»Franz Josefovo«** vodo kot važen pripomoček proti griži kakor tudi želodčnim obolenjem, ki nastopajo v zvezi z mrzlico.

Za delavsko zbornico štiri nameščenske liste

Vlaganje list za volitve v Delavsko zbornico je zaključeno — Politični zagrizenci so onemogočili sporazumne volitve — Lista nacionalnih nameščencev in organizacije bančnih uradnikov

Na območju ljubljanske Delavske zbornice volijo delavci in nameščenci svoje kandidate s posebnimi listami, ločeno vsaka skupina v svoji volilni kuriji. Na delavce odpade od 60 delegatov 50, na nameščence pa 10.

Dočim so vložene v delavski kuriji le tri liste, med njimi lista nacionalnega delavstva, ki jo je vložila **Narodno strokovna zveza,** se bodo potegovale za nameščenske delegate kar štiri liste. Rok za vlaganje list je potekel v ponedeljek. Vložene so bile naslednje nameščenske liste:

1. **lista Zveze društev privatnih nameščencev in ljubljanske podružnice Saveza bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih nameščencev Jugoslavije;**
2. lista Jugoslovanske strokovne zveze (nosilec inž. Žumer iz Gornjega grada);
3. lista Saveza privatnih nameščencev Jugoslavije (nosilec Petejan, nekdanji socialno-demokratski poslanec iz Maribora);
4. lista Društva združenih trgovskih in zasebnih nameščencev (nosilec Rudolf Smersu, uradnik OUZD iz Ljubljane).

Iz vloženih list je razvidno, da gredo pristaši bivše SLS v volilni boj z dvema listama (Jug. strokovna zveza in Kremžarjevo Društvo združenih nameščencev). Glavni volilni odbor do danes še ni potrdil nobene liste.

Razcepljenost v nameščenskih vrstah daje slabe izglede za bodoče uspešno delovanje nameščenskih samouprav za interese nameščenskega stanu. Zveza društev privatnih nameščencev in ljubljanska podružnica organizacije Bančnih uradnikov sta sicer dali iniciativo za skupen volilni nastop vseh nameščenskih grup, tako da bi odpadla medsebojna volilna gonja. Do tega sporazuma na žalost ni prišlo, ker so ga odklonili pred vsem Kremžarjeva skupina in marksisti.

Razveseljiv pojav v tej volilni borbi pa pomenja skupni nastop obeh najmočnejših nameščenskih strokovnih organizacij v dravski banovini, ki združujeta veliko večino vsega organiziranega nameščenstva. Zveza društev privatnih nameščencev in ljubljanska podružnica Saveza bančnih nameščencev sta namreč vložili po svojih predstavnikih Jošku Zemljiču, Vladku Vrančiču in dr. Köstlu skupno kandidatno listo. Nosilec liste je g. **Joško Zemljič,** industrijski uradnik iz Ljubljane in predsednik Zveze. Ta lista je edina nameščenska lista, ki je predstaviteljica dolgoletnega in uspešnega svobodnega strokovnega pokreta v nameščenskih vrstah. Le njen nastop in njena zmaga nudita jamstvo, da bodo izvoljeni v Delavsko zbornico nameščenski zastopniki, ki bodo uveljavljali v novi Delavski zbornici upravičene nameščenske zahteve. Kot glavno nalogo so si začrtali **ustanovitev nameščenskega odseka s finančno in upravno samoupravo v skupni Delavsko-nameščenski zbornici.**

Lista obeh združenih strokovnih organizacij je sestavljena naslednje:

Kandidati

1. **Zemljič Joško,** industrijski uradnik, Ljubljana. 2. **Vrančič Vlado,** bančni uradnik, Ljubljana. 3. **Gilčvert Drago,** odvetniški uradnik, Maribor. 4. **Klemen Rado,** rudniški uradnik pri TPD, Hrastnik. 5. **Melicer Franjo,** trgovski sotrudnik, Ljubljana. 6. **Inž. Rudeš Alfred,** obratovodja pri KID, Jesenice. 7. **Pleško Albin,** bančni uradnik, Ljubljana. 8. **Inž. Pipuš Iskren,** uradnik Cinkarne, Celje. 9. **Cof Bogomir,** uradnik SEMPERIT-a, Kranj. 10. **Pogačar Rudolf,** delovodja pivovarne Union, Ljubljana.

Namestniki

1. **Likar Ciril,** carinski deklarant, Ljubljana. 2. **Skaza Fran,** bančni uradnik, Maribor. 3. **Doležal Lojze,** knjigovodja Mariborske tiskarne, Maribor. 4. **Kuščar Avgust,** rudniški nadpaznik pri TPD, Rajhenburg. 5. **Lozar Edo,** trgovski sotrudnik, Ljubljana. 6. **Torkar Franc,** livarski mojster KID, Jesenice. 7. **Rabič Viktor,** bančni uradnik, Ljubljana. 8. **Medvešek Albert,** odvetniški uradnik, Celje. 9. **Kališnik Ivan,** uradnik Predilnice, Tržič. 10. **Kobentar Franc,** industrijski uradnik, Ljubljana.

Lepo spominsko slavje na Koroškem

Odkritje nagrobne plošče župniku Treiberju in prof. Hutterju v Št. Jakobu v Rožu — Tridesetletnica izobraževalnega društva »Kota«

V nedeljo je bila v Št. Jakobu v Rožu lepa narodna slavnost. Dopoldne je bila na pokopališču poleg župne cerkve slovesno odkrita nagrobna plošča odličnima koroškima rojakoma: župniku **Treiberju,** očetu najlepše slovenske narodne pesmi »N'mav čez jizaro«, ter profesorju **Hutterju,** tajniku Mohorjeve družbe in dobrotniku slovenskih dijakov v Celovcu, ki je nedavno umrl v Št. Jakobu. Popoldne pa je slovensko izobraževalno društvo »Kot« proslavilo svojo tridesetletnico z lepo uspelo akademijo.

Že v soboto so marljive šentjakobske dečle okusno ozaljšale grobova obeh velikih mož, spominsko ploščo in društveno dvorano; v nedeljo je pa že rano zjutraj vladalo po vasi praznično razpoloženje. Videl si, da se narod zaveda, čegav spomin slavi ta dan. Veselje je bilo gledati pestro množico — stare rožanske grče, zastavne fante, mamice in dečle v narodnih nošah — ki se je pomikala po strmi poti v sprevodu na grič k župni cerkvi.

Z lece, s katere je pred mnogimi leti govoril pevec Treiber svojemu ljudstvu, je domači g. dekan Sečik v svoji propovedi orisal Franca Treiberja in Ivana Hutterja kot svečenika — dobra pastirja svojega naroda. Po slovesni maši je množica obstopila grobova slavljencev, g. dekan pa je blagoslovil ploščo in grobova ter nagovoril zbrane čestilce, slaveč Treiberja kot ljudskega pesnika, Hutterja pa kot kulturnega delavca in dobrotnika. Obdravski pevski zbor pod vodstvom g. Kernjaka je z globokim občutjem zapel večnolepo »N'mav čez jizaro«. Poslušaj to pesem, kjer jo hočeš, nikjer te ne gane tako do srca, kakor v kraju, kjer je vzklila. Petju je sledil pozdravni govor tajnika slovenske prosvetne zveze v Celovcu g. Zwitterja, prežet z zdravim slovenskim optimizmom. Nato je domač fant — društvenik krasno deklamiral Župančičevo »Vprašanja«. Kakor da jih je pribil v sveto zemljo koroško, so izvenele besede: »Moj narod star je težkih tisoč let...« S himno »Bog živi te, naš rod« so pevci zaključili dopoldansko slavje.

Veselju, ki je ta dan vladalo pod Golico, se tudi nebo ni moglo upirati. Zvedrilo se je in solnce je prijazno posijalo na slovenski Rož. Z vseh strani so prihajale trume ljudi in društvena dvorana je bila že davno pred napovedanim časom natlačeno polna. Del množice je moral ostati zunaj. Dečle so pripenjale udeležencem na prsi dehteče koroške nageljne in rožmarin.

Ob treh je društveni predsednik g. Stiker s pozdravnim nagovorom otvoril proslavo. Za njim je pozdravil navzoče g. dekan Šenk, nakar je obdravski zbor zapel nekaj narodnih. Lep, zanosen govor je imel nato g. Zwitter, za njim pa je domač fant deklamiral Župančičevo »Pesem mladine«. Tajnik g. Janežič (sorodnik slavnega jezikoslovca) je podal poročilo o dosedanjem društvenem delovanju, ki je starim lahko v ponos, mladim pa v spodbudo. Poročilu je sledil globoko zasnovan slavnostni govor g. dež. poslanca Starca, poln dobrih misli in smernic za bodočnost. Naravno je, da tu v Št. Jakobu tudi »Miklova Zala« ni smela manjkati. Društveni igralci so odigrali odlomek te pristne ljudske igre, oni igralci, ki smo jih predlanskim navdušeno pozdravili v Ljubljani. Petje je zaključil pester spored akademije.

Kdor je bil v nedeljo v Št. Jakobu, se je mogel prepričati, koliko zdravja in veselja do življenja je v našem narodu onkraj Karavank. Ti ljudje so cvet slovenskega naroda in zaslužijo vso našo pozornost in ljubezen.

Še nečesa ne smemo prezreti: avstrijske oblasti niso delale prireditvi nikakih ovir in tudi nasprotniki slavja niso motili. —r.

Sprejem v jugoslovenski dijaški dom v Pragi

Društvo za gradnjo študentskih domov pri Češkoslovaško-jugoslovenski ligi otvori 1. oktobra v Pragi na Hradčanih dom za jugoslovenske in češkoslovaške študente praških visokih šol. Dom je zgradil arhitekt Nikola Dobrovič in se imenuje po Nj. Vel. kralju Aleksandru I. V domu, ki izpolnjuje vse pogoje modernih higienskih stanovanj, bo prostora za 185 študentov (20 študentk), med katerimi bosta dve tretjini Jugosloveni, ena tretjina pa Čehoslovaki. Vsak visokošolec bo plačal 160 do 200 Kč, kakršno je pač njegovo premoženjsko stanje. V domu bodo za ta denar imeli študentje stanovanje, kurjavo, razsvetljavo, postrežbo, pranje posteljnine in pravico do uporabe vsega, kar spada k domu (čitalnice, risalnice itd.). Študentje bodo stanovali po eden ali dva v vsaki sobi, študentke pa bodo imele sobe s popolnoma posebnim vhodom iz druge ulice. Pozneje se bo določilo, ali bodo visokošolci imeli v domu tudi hrano. Prošnje je treba poslati pisarni Češkoslovaško-jugoslovenske lige v Pragi II., Mikulanska 7-III.

Podaljšanje letalskega prometa

Zagreb, 27. septembra. n. Zračni promet v naši državi se bo vršil do konca oktobra, ker so vremenske prilike še kolikor toliko ugodne.

Stanje voda v Jugoslaviji

Bograd, 27. septembra.

Hidrografsko poročilo hidrografskega oddelka prometnega ministrstva se glasi: 26. t. m. ni bilo dežja v dravski in savski banovini in tudi v drugih banovinah ne. Zato reke še nadalje padajo. Sava v gornjem toku še zmerom pada vse do Jasenovca, tako da je zadnjih 24 ur pri Krškem padla za 35 cm pri nizki vodi, pri Zagrebu za 76 cm in pri Sisku za 26 cm. Slabo padanje Save pri Sisku je posledica poplav med Zagrebom in Siskom. Pri Jasenovcu je Sava zrasla za 25 cm, pri Brodu za 71 cm, pri Šamcu za 73 cm, pri Rači za 88 cm, pri Sremski Mitrovici za 90 cm, pri Šabcu za 59 cm, pri Beogradu za 12 cm. To naraščanje pa ni nevarno za poplave.

Kolpa še nadalje naglo pada in je v zadnjih 24 urah padla pri Karlovcu za 166 cm. Bosenske reke še nadalje stagnirajo pri nizki vodi. Drava v gornjem toku raste, znatneje pa pada pri Botovu, dalje pa raste povprečno za 40 cm pri srednji vodi. Dunav in Tisa sta pri nizki vodi v neznatnem porastu.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, toplo, stalno, noči hladne, lokalne jutranje megle. —

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Nobene bistvene spremembe.

Naši kraji in ljudje

Vzroki povodnji v Strugah

Celo jezero, mestoma globoko do 30 m, se razprostira v kotlini Struge. Hiše pri cerkvi, torej že blizu brega, so še vedno do strešne grede v vodi.

Struge — zakaj je ravno to kotlino zadela tako katastrofalna poplava? Struge ležijo kakih 420 m nad morsko gladino. Tipična kraška kotanja. Dolina je dolga približno 8 km, široka pa v najbolj odprtem pasu 2 in pol km. V vsej kotlini ni niti enega potoka. Padavin ima pomladi in jeseni veliko, poleti zelo malo. Že ob vhodu v struško kotlino z dobrepoljske strani zagledamo pred vasjo Potiskavcem in Kolenčo vasjo tri, pet, da celo 10 m globoke kotle in vrtače. Na dnu teh kotanj so majhne ozke rupe, tipični kraški požiralniki. Te rupe so med seboj zvezane z dolgimi podzemskimi rovi, ki se iztekajo na dan šele v koritu Krke. Ob navadnem deževju se po teh rovih pretaka največji del vode pod dnom Strug naravnost v Krko. Kar pa je udari na dan v Strugah, se iz te kotline ne more tako hitro odtekati, ker je od vseh strani zaprta. Domačini so vajeni poplav, letošnja je že druga. Vendar je nivô vode tokrat še za pol metra višji kakor pred 110 leti, ki piše o njej župna kronika, da je segala do stopnic glavnega oltarja. Tokrat pa je zalila kar tabernakelj. Nad normalnim nivojem običajnih poplav je sedanji višji povprečno za 5 metrov.

Kaj nam pišejo iz Strug

Struge, 27. septembra.

Bila je strašna noč, ko je v soboto voda kar vidno naraščala. Kakor veletok je drla iz sosednih Kompolj v našo dolino. S strahom smo gledali uničujočo silo, kako je rušila, potapljala in odnašala vse, kar je dosegla. Bilo je videti, da bo dosegla najvišje vrhove.

Nastopil je mrak, ki mu je sledila strašna noč. Kdor ni videl, si ne more predstavljati groze, ki so jo domačini prestali v tej noči na podstrešjih svojih hiš, okoli katerih je voda vedno bolj naraščala in so razburkani valovi grozili poslopja porušiti. Čuli so se strašni glasovi prestrašenih ljudi, ki so neprestano klicali na pomoč! Reševanje pa je bilo silno težko, ker nismo imeli na razpolago potrebnih čolnov. Za silo smo zbili nekaj splavov, ki so nam podnevi dobro služili, v temni noči pa niso bili kos deroči vodi.

Nihče ni zatisnil očesa. Komaj smo čakali svita. Zjutraj smo zagledali velikansko jezero, iz katerega so se videle le strehe potopljenih hiš. V nedeljo je voda še vedno naraščala, v ponedeljek pa je začela prav počasi padati in je v sredo padla za 55 cm. Da voda tako počasi pada, je vzrok v tem, ker je dolina zaprta in voda nima odtoka; pronica pa zelo počasi, ker je zemlja preveč napojena. Če bo tako počasi padala, bo stala v Pricerkvi najmanj 14 dni, v Podtaboru pa 1 mesec in bo tako povzročila še večjo škodo. Bati se je raznih kužnih bolezni. Že zdaj se širi povsod hud smrad; zmanjkalo bo tudi pitne vode, ker so niže ležeči vodnjaki pod vodo, a više ležeči so zablateni.

Podpore smo že precej prejeli in se vsem darovalcem najtopleje zahvaljujemo, posebno banski upravi, ki je takoj poslala živil za prvo silo. Nakazala je tudi nekaj denarja. Ker smo pomoči res potrebni, prosimo vso našo javnost, da nam čim prej priskoči na pomoč.

Farna cerkev v Strugah

Na drogu po Savi od Sevnice do Krškega

Tudi Krško je prizadela široko razlita Sava. Na sliki sta poplavljena sejmišče in drevored. Posebno prizadeti sta hiši gostilničarja E. Kriegerja in posestnika Antona Kriegerja. (Foto Podobnik)

Sevnica, 26. septembra.

Tudi Sevnici ni prizanesla povodenj. V soboto na vse zgodaj je pričela Sava naglo rasti in hipoma je zalila ves nižje ležeči del trga in šmarsko polje. Množinam vode v Savi so se pred Sevnico pridružili še valovi Mirne in Sevnične. Največja nevarnost je pretila mostu čez Savo in že dopoldne je bil promet čez njega zaprt. Okrog 10. se je sredina mostu nagnila in obenem so se potrgale žice telefonskega voda, napeljanega preko mosta. Ker je Sevnica večje telefonsko križišče in ker je ravno vod preko mosta pri Sevnici zelo važna medmestna in meddržavna telefonska zveza, je bila skrb merodajnih činiteljev, da se ta zveza čim prej upostavi.

Da zveže raztrgane žice, je splezal v soboto okrog 6. ure zvečer 25 letni krepki delavec Ivan Koritnik na telefonski drog, ki je stal ravno na nagnjenem delu mosta. Koritnik je imel na nogah plezalke in obenem je bil s pasom privezan za drog. Ravno ko je priplezal na vrh droga, je s strahovito silo butnilo v most tramovje drugega odplavljenega mostu, najbrže enega izmed celjskih. Sevniški most ni izdržal tega silovitega sunka, nagnjeni srednji del se je zrušil in treščil v valovje Save. Telefonski drog s privezanim Koritnikom je hipoma izginil v vodi. Prizor je bil grozen, ljudem, ki so opazovali delo na obeh bregovih Save, je zastal dih. Vsak poskus rešitve je bil onemogočen. Vsakdo je bil prepričan, da je Koritnik izgubljen. Vendar se je pa pojavil nekaj sekund po padcu na površini in navzoči so lahko še opazili, kako si odvezuje pas, ki ga je držal k drogu. Res se je junaku posrečilo, da se je osvobodil droga in plezalk na nogah, obenem pa se je prijel za mimo plavajoči tram. Poskusil je še, doseči s plavanjem obrežje, vendar je moral, kljub temu, da je prav dober plavač, to opustiti in se zopet oprijeti trama.

Največja nevarnost ga je pa šele čakala. Nekaj sto metrov od mosta je namreč napeta čez Savo močna žična vrv za brod. Vrv, ki jo je deroča voda metala visoko v zrak, je stalno padala z vso silo nazaj na vodno gladino. Valovi so se poigravali s težko vrvjo kakor z igračo. In tukaj je Koritnik pokazal vso svojo duhaprisotnost. Vedel je, da pomeni vrv, ako ga zadene, zanj neizogibno smrt. Zato je tik pred vrvjo odskočil od trama, se potopil in preplaval nevarno mesto pod vodo, ki je ravno na tem mestu drla z najmanj 20 km na uro. Ko je prišel zopet na površino, mu je voda odnesla tram in moral je plavati toliko časa, da je dosegel drugi tram, na katerem ga je Sava nato nesla mimo skrajno nevarnih vrtincev na Brezovem proti Rajhenburgu.

Vse telefonske in železniške postaje so bile obveščene o Koritnikovi nesreči. Medtem se je bilo že znočilo. V Rajhenburgu so ga skušali rešiti, vendar jim to zaradi previsoke vode in ker je plaval tram s Koritnikom prav sredi toka, ni bilo mogoče. Preostalo je samo še Krško. Gasilci v Krškem so napeli vrv ob mostu, jo razsvetili z avtomobilskimi reflektorji in še označili z lučmi. Tukaj je Koritnik zopet pokazal občudovanja vredno prisebnost. Zapazivši vrv se je v pravem trenutku odgnal od trama in se krčevito oprijel z rokami in z zobmi rešujoče vrvi. Bil je rešen po poldrugourni vožnji na razbesnelem elementu. Višek njegove hladnokrvnosti je pa bilo njegovo prvo vprašanje, ko je zopet čutil trda tla pod seboj: »Ali je vlak proti Sevnici že odpeljal?«

V Krškem so ga okrepčali in preoblekli. Bil je še ves veder. Vendar so se pokazale posledice drugi dan z živčnim napadom. Upati pa je, da bo kmalu okreval.

Škoda, ki jo je utrpela Sevnica, se še sedaj, ko je voda odtekla, da komaj oceniti. **Vsi pridelki na poplavljenem šmarskem in boštanjskem polju so uničeni.** V poplavljenem delu Sevnice je uničeno precej pohištva in zalog in tudi škoda na stavbah se ne da preceniti. Največ je pa utrpela tvornica Jugo-tanin d. d., ki stoji tik Save. Ogromni del njenih zalog, taninskega ekstrakta, je popolnoma uničen. Voda je vdrla do 40 cm visoko v vsa skladišča in spodjedla skladovnice blaga, ki so se nato rušile v vodo, tako da je bila katastrofa popolna. **Uničile so se neprecenljive vrednosti, tako da je, kakor se čuje, sploh ogrožen obstoj te tovarne, ki je že zdaj morala ustaviti ves obrat. Delavstvo zre z obupom v bližajočo se zimo.** Kar ni zakrivila že gospodarska kriza, je izpopolnila povodenj...

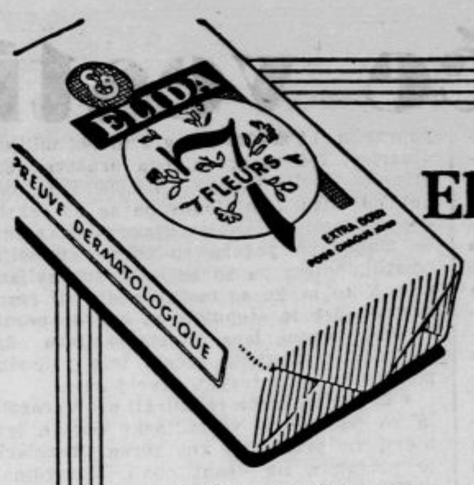

Elida nudi zopet, kar zahteva čas...

Milo Elida 7 cvetic — po času primerni nizki ceni! Je posebno voljno in ima veliko lepotno moč, naredi kožo mladostno nežno, polt čisto. Njegov opojni vonj godi telesu, razodeva telesno nego.

ELIDA 7 CVETIC MILO

Savinja je rušila bregove v dolini

Braslovče, 27. septembra

Ko je voda odtekla, se je šele prav videlo, koliko škode je napravila Savinja, ki je na mnogih krajih prestopila bregove. V Letušu je niže jezu odtrgala desni breg v dolžini 400 m in širini kakih 10 m. Hišo Breznika Andreja so morali v soboto v jutranjih urah izprazniti, ker se je bilo bati, da jo bo Savinja odnesla. Vendar je začela voda kmalu upadati, in je bila hiša rešena, dasi je sicer tako poškodovana, da druge podobne povodnji ne bo več prenesla. Breznikova hiša je namreč komaj dober meter oddaljena od Savinje.

Pri jezu v Malih Braslovčah si je Savinja napravila kar novo strugo. Podrla je desni breg nad jezom in neusmiljeno rušila vse, kar je dosegla. Breg je porušen v dolžini 800 m in so cele parcele izginile v vodi.

Železobetonski most na Polzeli je bil v resni nevarnosti. Že v soboto zjutraj je Savinja porušila škarpo niže mostu in pričela nato trgati zemljo. Podirala in odnašala je cela drevesa. Okrog 10. ure istega dne se je Savinja že razlila po pariželjski gmajni. Okrog poldneva je odtrgala škarpo više mosta in se je bilo bati najhujšega. Ljudje so premočeni do kože požrtvovalno delali ves dan, da so obvarovali most. Poškodovana sta v bližini mostu oba bregova, vendar levi ne v toliki meri kakor desni.

Tudi potoki so povsod močno narasli. Bolska in Trnovca sta spodnji del Gomilskega in Trnavo popolnoma zalili. Trebnik je poplavil travnike in njive od Rakovelj do Poljč in dalje do Zakla. Enako je potok Lagvaj, ki je sicer skromen, napravil veliko škodo. Vsi posestniki, ki mejijo na Savinjo ali imajo zemljo ob potokih, trpijo ogromno škodo.

Vest, da je Savinja podrla tudi most v Letušu, ne ustreza resnici. Tukajšnji most čez Savinjo je zgrajen iz armiranega betona ter še stoji tako čvrsto, kakor je stal pred poplavo, in sploh ni prav nič poškodovan.

Kostanjevica — res male Benetke

Kostanjevica, 27. septembra

Na vsem Dolenjskem je Kostanjevica edino mesto v tako neugodni legi, da ga naraslo vodovje obda in zalije od vseh strani tako izdatno, da skoro ni najti vzvišenega prostora, kamor voda ne bi mogla seči. To je menda edina napaka tega romantičnega mesta na majhnem otoku sredi reke. Krka se na jugozahodnem delu Kostanjevice razdeli v dva rokava, ki obkrožita mesto in se na vzhodnem delu zopet združita. Pri sedanji poplavi je Krka tako na široko in globoko obkolila vse mesto, da kaj sličnega ne pomnijo. Poplava v letu 1919. je bila strašna, a tokrat je bil obseg še mogočnejši.

Vodovje iz škocijanske kotline in daleč na široko razlito uničujoče morje Krke sta si izbrali za svoje skupno središče kostanjeviško ravan. Vasi v Zakrakovju: Hrvaški brod, Zameško, Čisti breg, Čučja mlaka in Koprivnik so kraji, kjer voda strašno in dolgotrajno divja. Od Koprivnika se je vodovje razlilo in se spojilo z vodovjem Krke pri Kostanjevici.

V soboto dopoldne je začela Krka sumljivo naraščati in je dosegla do popoldneva 3 m nad normalo, tako da se je razlila po njivah, posejanih z ajdo in koruzo. Cestno nadzorstvo je zastražilo mostove ter pod vodstvom državnega nadzornika Trohe začelo dvigati mostnice. Ljudje na otoku so pričeli odganjati živino in jo spravljati v hleve in kozolce v bližnjih hribih. Bil je silen prizor, ko je vse begalo križem. Na vseh straneh so mukale krave in teleta ter krulile svinje.

Ob polnoči je dosegla voda višek in je vdrla v hiše in hleve. Take silne povodnji ni bilo pri nas že 52 let. Vsa hvala gre vrlemu komandirju orožniške postaje Gregorinčiču in nadzorniku Trohi, ki sta do pasu v vodi pomagala reševati mostove kakor tudi svinje in goved. S svojim pogumnim delom sta rešila državi in prebivalstvu veliko imetje. V mostove je treskala voda, da so stokali, kakor bi bili živi. Kljub nevarnosti so straže in vestni delavci vztrajali, dokler se je dalo. Banovinski most v Kostanjevici je porušila voda, čeprav so bile mostnice dvignjene.

Na vsem otoku Kostanjevice ni hiše, ki bi ne bila prizadeta. Župna cerkev je bila več dni v vodi in v torek še ni bilo mogoče priti do nje. Vrtovi in njive so uničeni, tako da trpi zlasti prebivalstvo Kostanjevice, Malenc, Prekope, Sajevc in Sv. Križa milijonsko škodo.

Naj še pripomnimo, da v Krški vasi niso domačini trgali mostu, kakor je pisal neki ljubljanski dnevnik, temveč je dal cestni nadzornik Troha na stroške cestne uprave dvigniti mostnice in zastražiti most. Žal ni bilo mogoče kljubovati višji sili in je v nedeljo ob 4. zjutraj most z velikim bobnenjem odneslo ter ga vrglo na savsko vrbovje, odkoder ga bo nadzorstvo ceste spet spravilo na mesto. Most bo v kakem tednu dni spet sposoben za promet. Krškovaščani trpijo na polju milijonsko škodo.

Nova planinska palača

Kakor smo v torek podrobneje poročali, je bil v nedeljo »likof« na Goreljku na Pokljuki. Smučarski dom SK Ljubljane je pod streho, povsem dovršen pa bo do srede decembra. Slika nam najzgovorneje priča, kako mogočna bo ta nova palača naših smučarjev.

Huda nesreča na lovu

Novo mesto, 27. septembra.

Včeraj se je zbrala na Gorjancih večja lovska družba iz bližnjih in oddaljenejših krajev. Divjačina je sedaj zaradi poplav v nižinah pritisnila z vseh strani v višje kraje in obetal se je dober lov. Med drugimi je prišel na lov tudi ugledni posestnik in trgovec iz Šent Jerneja, g. Maks Vale. Ko so težko obloženi lovci prišli na Cerkov log, nedaleč od Tavčarjeve žage, so

utrujeni posedli. Gospod Vale, ki je bil močno prepoten, je odložil tudi suknjič in pulover ter oboje obesil poleg puške na bližnji grm. Po kratkem oddihu so hoteli lovci odriniti dalje in so se začeli oblačiti. Ko je Vale segel po pulover, **se je ta zapletel za petelina dvocevne puške. V naslednjem hipu je odjeknil strel in Vale se je zgrudil, zadet v hrbet. Takoj ga je oblila kri, ker je dobil ves naboj svinčenih zrn v** hrbet. Tovariši so ga naložili na improvizirana nosila in ga odnesli do bližnjega gradu Rožeka, odkoder ga je graščak g. Langer z avtomobilom prepeljal v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji. Davi je bil g. Vale operiran in zdravniki upajo, da mu bodo rešili življenje.

Danes nepreklicno zadnjikrat ob 4., ¼8. in ¼10. uri zvečer.

Oglejte si, veselite se, smejajte se velezabavnemu filmu s temperamentno divo

Frančiško Gaal

Pozdravlja in poljublja Te — VERONIKA

Kot dopolnilo:
»Paramountov zvočni tednik«

Elitni kino Matica
Telefon 2124

Čudna svojstva vode v Loškem potoku

Loški potok, 27. septembra

Katastrofalna povodenj ima usodne posledice za vas Retje, od katere je poplavljen ves nižji del in so ostale nepoškodovane samo hiše na pobočju hriba. Voda je padla od včeraj do danes za poldrugi meter, mnoga gospodarska poslopja in tudi stanovanjski prostori pa so še vedno zaliti. V gospodarskih poslopjih uničuje voda velike zaloge sena in druge pridelke.

V vasi pa je tudi izvirek, ki je že večkrat ob močnejših izlivih napravil veliko škodo po nasadih. *To vodo, ki vsebuje nekakšen strup, bodo takoj, ko vode odtečejo kemično preiskali.* O lastnostih te potoške vode poroča že Valvazor.

V vasi je zalitih tudi 30 vodnjakov. Nesrečo sta si ogledala član banovinskega sveta g. Arko in banovinski zdravnik g. dr. Mejač. G. Arko je najrevnejšim poplavljencem oskrbel nekaj prehrane, g. dr. Mejač pa je ukrenil vse potrebno, da bi se preprečila epidemija kot posledica dolgotrajne poplave. Banska uprava je nakazala vaščanom v prvo pomoč 5000 Din.

Laško ob povodnji. Na desnem bregu Sokolski dom

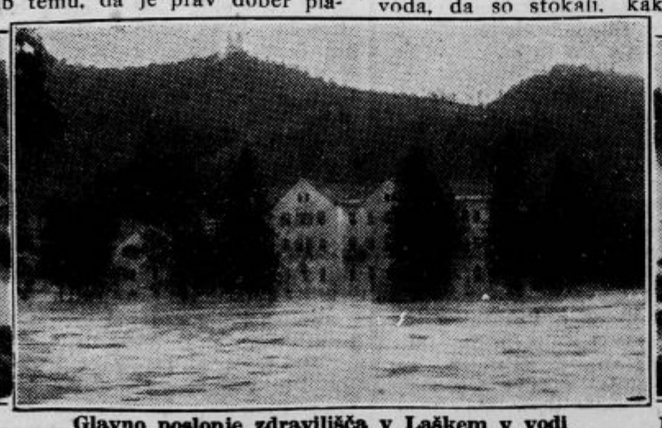

Glavno poslopje zdravilišča v Laškem v vodi

Na splavih se prevažajo Stružani po vodi, iščoč svojih domov.

Domače vesti

• **Vojaške vesti.** Z naredbo ministra vojske in mornarice so prideljeni na službovanje: pehotni podporočnik Jovan Jovanović, doslej vodnik ptujske čete dravskega orožniškega polka, kot vodnik 36. pehotnemu polku; konjeniški kapetan 2. razreda Rista Petrović, doslej slušatelj višje vojne šole v Parizu, kot komandir 3. eskadronu 4. konjeniškega polka; artiljerijski podporočnik Alojz Medlič, doslej vršilec dolžnosti manipulanta skladišča 3. divizijona težke artiljerije, kot vršilec dolžnosti manipulanta skladišču 25. artiljerijskega polka; pehotni poročnik Rudolf Goričnik, doslej na službi v komandi varaždinskega vojnega okrožja, pa kot vršilec dolžnosti manipulanta skladišča 36. pehotnega polka. Višji glasbenik 1. razreda glasbe 45. pehotnega polka Albert Čantar je trajno upokojen, državni mojster-puškar Henrik Novak pri pehotnem polku kneza Aleksandra pa je pomaknjen v 8. položajno skupino.

• **Izpremembe v državni službi.** Anton Čampa je imenovan za policijskega stražnika- pripravnika pri predstojništvu mestne policije v Mariboru. Premeščeni pa sta: zvaničnica Josipina Kröllova od sreskega načelstva v Ljubljani k banski upravi v Ljubljani, dnevničarka-zvaničnica Marija Camlek pa od državnega zdravilišča za tuberkulozo v Topolšici k sreskemu načelstvu v Ljutomeru.

• **Izpremembe v banovinski službi.** Z odlokom banske uprave v Ljubljani je bil dr. Roman Vidmar, praktični zdravnik pri Devici Mariji v Polju, imenovan za banovinskega zdravnika združene zdravstvene občine v Velenju v lastnosti banovinskega uradniškega pripravnika. Banovinski arhivski uradnici Viktoriji Lukman-Šerjakovi je prestala služba pri banski upravi v Ljubljani.

J. MAČEK
Ljubljana, Aleksandrova c. 12
najugodnejši nakup oblek
površnikov in vseh sportnih oblačil

• **Službeni list dravske banovine** objavlja v 78. številki med drugim: odredbo o postavljanju domov in drugih objektov združb in ustanov v pristojnosti ministrstva za telesno vzgojo naroda, odločbo o izpremembi člena 8. naredbe o določitvi nevarnostne tabele za zavarovanje za nezgode in o pristopku pri uvrščanju obratov v nevarnostne razrede, pojasnilo o taksiranju pritožb zoper volitve občinskih poslovalcev, pravilnik o bolniških pristojbinah za zdravljenje v banovinskih bolnicah in bolničnih ambulancah v dravski banovini, popravek v uredbi o sestavi kandidatnih list za občinske volitve v dravski banovini, naredbo upravnika policije v Ljubljani, s katero se izpreminja naredba o prometnih prepovedih, omejitvah in ureditvah na področju uprave policije v Ljubljani in odločbe občne seje državnega sveta z dne 22. in 23. maja 1933.

• **Kongres Zveze jugoslovenskih mest** bo v Novem Sadu 22., 23. in 24. oktobra v slavnostni dvorani mestne posvetovalnice. Najvažnejša točka razprav letošnjega kongresa bo načrt zakona o organizaciji mest, ki ga bo vlada predložila narodni skupščini na jesenskem zasedanju.

• **Predlog, naj se Konjice imenujejo Slovenske Konjice.** V ponedeljek se je vršila zadnja seja konjiške občinske uprave pred volitvami. V članstvo občine so bili sprejeti zasebnik Križnič Alojzij, zdravnik dr. Goričar Ante, odvetnik dr. Mejak Ervin in trafikant Vrhovšek Ciril. Pri slučajnostih je stavil eden izmed obrtnikov predlog, da se izpremeni sedanje ime trga Konjice v Slovenske Konjice, kakršno ime ima tudi že železniška postaja. Predlog je bil z velikim odobravanjem sprejet in bo predložen banski upravi v rešitev.

• **Ustanovitev podružnice Jadranske straže v Domžalah.** V nedeljo 24. t. m. se je vršil ustanovni občni zbor Jadranske straže za Domžale in okolico. O pripravah za ustanovitev je poročal šolski upravitelj g. Stenovec. Društvo šteje 127 članov in ima za leto 1933. že plačano članarino. Odboru predseduje banovinski zdravnik g. dr. Hočevar Matija. Na zboru je predaval delegat glavnega odbora g. Pirnat o pomenu morja za narod in državo. Lepo predavanje je zaključil s klicem: »Čuvajmo naše morje!«

• **Poročila sta se** včeraj na Brezjah Stanko Stupica in Marica Habjan iz Šmarja pri Jelšah. Naše čestitke!

• **Proračun za popravilo katedrale v Djakovem.** Po požaru v djakovski katedrali je bil ustanovljen poseben odbor, ki je vodil vsa dela za obnovo poškodovane katedrale. Ta odbor je izdelal sedaj proračun za vsa popravila, ki znaša okrog 3 in pol milijona dinarjev. Od zavarovalnega društva »Croatia« je dobila cerkev 1,450.000 Din, ostanek od blizu 2 milijonov pa se bo oskrbel s podporami prijateljev djakovske katedrale. Takoj po požaru so cerkev temeljito očistili, potem pa so se lotili popravljanja slik. V to svrho so morali postaviti raznovrstne odre in stopnice, za kar so porabili štiri vagone lesa. Restavracijska dela se bodo v glavnem začela šele prihodnjo pomlad in bodo trajala precej časa.

• **Dravo bo treba regulirati pri Varaždinu** in so po nalogu varaždinske občine inženjerji že pregledali ves teren. Regulacija je potrebna na desni obali. Varaždinska občina je že prosila ministrstvo in upravo savske banovine za potrebne kredite.

• **Novi grobovi.** V Ljubljani je preminila ga. Ivana Bercetova. Pogreb pokojnice bo v petek ob pol 18. iz mrtvašnice splošne bolnišnice. — V Mariboru je v visoki starosti 93 let umrla ga. Franja Smerdu. Pokopali jo bodo danes ob četrt na 14. uro. — V Vevčah je komaj 33 let s preminila ga. Angelica Krstulovićeva rojena Hribarjeva. Pogreb bo danes ob 17. — Po kratki bolezni je izdihnila v Št. Vidu nad Ljubljano, stara 64 let, ga. Marija Koroščeva, rojena Jeralova. Pokopali jo bodo v petek ob 9. uri. — Pokojnicam blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

• **Pogrešanec iz svetovne vojne.** V Golavi buki rojeni in tja pristojni Ivan Krenker je med svetovno vojno s 4. domobranskim polkom odrinil na rusko fronto, od koder se je poslednjič oglasil 18. junija 1916. Ker je smatrati, da je nastopila zakonita domneva smrti, je okrožno sodišče uvedlo na prošnjo Janeza Krenkerja, najemnika v Golavi buki postopanje, da se pogrešanec proglasi za mrtvega.

• **Naraščanje Save v Slavoniji.** Pri Brodu Sava še vedno narašča in je v 24 urah narasla za 135 cm. To je napravilo precej škode lesnim trgovcem in zakupnikom peska, ki so imeli svoja skladišča blizu vode. Ker pa Sava v svojem gornjem toku pada in ker je bila v Slavoniji poprej zelo nizka, ni nevarnosti poplav. Nevarnost bi bila šele tedaj, če bi se voda dvignila še za 2 m. Una in Vrbas donašata velike množine vode v Savo in so morali zaradi tega dvigniti most med Staro in Bosansko Gradiško.

• **Smrt zaradi električnega toka.** V Zagrebu se je perica Ivana Čuringajeva z mokro roko dotaknila električnega kontakta in jo je električni tok na mestu ubil.

X **Nezgoda z avtomobilom vojaške avtomobilske čete iz Zagreba** 8. t. m. blizu Zidanega mosta, ni bila tako huda, kakor se je tedaj poročalo iz Celja. Na avtomobilu je bilo 7 vojakov, ki so bili vsi več ali manj poškodovani. Tri od njih so odpremili v celjsko bolnišnico, pa se je njihovo stanje v kratkem času zboljšalo v toliki meri, da bodo v nekaj dneh bolnico lahko že zapustili. Ostali štirje vojaki pa so se zdravili v vojaški bolnišnici v Zagrebu, katero so popolnoma okrevani zapustili že 12. t. m. Tako se je torej ta nezgoda končala brez hudih posledic.

Jutri tebi
zdravo, lepo in štedljivo Lutz peč.

• **Proces zaradi razžaljitve Jadranske straže.** Pred okrožnim sodiščem v Sarajevu se je vršila obravnava proti advokatu dr. Silviju Baruhu, ki ga je tožil krajevni odbor Jadranske straže v Sarajevu. Dr. Baruh je 6. oktobra lanskega leta ob priliki kupovanja odkupnih značk za Jadransko stražo v Sarajevu rekel gospe Rajki Davidovičevi, ko mu je ponudila značko za 10 dinarjev: »Dajte mi ono za dva dinarja, ker ves krajevni odbor Jadranske straže ni vreden 10 Din«. Sresko sodišče ga je zaradi razžaljenja obsodilo na osem dni zapora. Obsojenec je proti razsodbi vložil priziv pri okrožnem sodišču.

• **Živahno zanimanje vlada kljub začetku rednih tečajev** še vedno za izredno posrečene in strokovno prvovrstne tečaje Dopisne trgovske šole. Da ugodi željam številnih interesentov, ki doslej iz kakršnegakoli razloga še niso mogli izvršiti vpisa v te tečaje, se je vodstvo Dopisne trgovske šole odločilo, da otvori z 12. okt. nove tečaje, za katere nudi enako, kakor za prve, številne ugodnosti. Opozarjamo na to priložnost vse tiste, ki se žele v najkrajše mčasu temeljito in poceni priučiti knjigovodstva, stenografije nemščine, itd. Vsa potrebna pojasnila se dobi brezplačno pri ravnateljstvu zavoda, Ljubljana Pražakova 8.

• **Slovenski zvočni film** (stalna produkcija domačih filmov) začne poslovati v bližnji bodočnosti. Kdor bi želel sodelovati kot igralec (igralka), naj javi svoj naslov na: založba »Drama«, Ljubljana Tržaška cesta 10-I.

• **Kdor bi se rad izpopolnil v dramatski stroki** (ljudski igralci, režiserji), naj piše po prospekt na: Založba »Drama«, Ljubljana, Tržaška cesta 10-I. Pouk doma.

• **Darujte podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Pod Trančo 2-III.**

Zakaj je med slatinami ravno ROGAŠKA SLATINA tako zdravilna? Ker njene jako obilne zdravilne mineralije zdravijo bolezni črevesa, jeter in žolčnega mehurja, giht in sladkorno bolezen. Pri vseh teh boleznih zahtevajte »DONAT«, ki je najjačji izmed vseh znanih slatin, poleg tega pa izredno okusna mineralna voda!

Najslajša opereta skladatelja
PAULA ABRAHAMA
SREČNA SRCA
Film je poln humorja, nepozabnih popularnih popevk. V gl. vlogah:
Magda Schneider, Hermann Thimig, Lee Parry in Georg Aleksander.
Danes ob 4., 7. in 9. uri zvečer.
Zvočni kino Ideal

Iz Ljubljane

u— **Z banske uprave.** G. ban dr. Marušič danes ne bo sprejemal strank, ker je službeno odsoten. G. podban dr. Pirkmajer pa zaradi uradne odsotnosti jutri ne bo sprejemal strank.

u— **Umetnostna razstava v Jakopičevem paviljonu** bo 1. oktobra zaključena. Isti dan se vrši žrebanje, kdor reflektira na lepo umetnino naj ne zamudi žrebanja in naj izkoristi še teh par dni za ogled razstave. Uspeh razstave je prav lep, prodanih je do danes sedem del, poset pa je bil rekorden.

u— **Dobrodelna prireditev v korist bedni rudarski deci.** Ponovno opozarjamo na to prireditev, ki bo jutri 29. t. m. ob 20. v veliki dvorani Uniona. S številnim obiskom se bomo oddolžili bedni rudarski deci, obenem pa bomo imeli izreden umetniški užitek, saj bodo sodelovali znani ljubljanski umetniki in slepi podpolkovnik Lujo Lovrić iz Beograda.

u— **Politično zborovanje v šentpeterskem okraju.** Ob priliki sestanka organizacije JNS za šentpeterski okraj v Ljubljani se je sestalo v soboto zvečer v gostilniških prostorih g. Zupančiča na Jegličevi cesti nad 120 somišljenikov JNS. Na sestanku, ki ga je vodil predsednik g. Josip Turk je poročal ljubljanski župan g. dr. Dinko Puc o gospodarskem stanju mesta Ljubljane, zlasti pa o gospodarskih podjetjih, katere je sedanja občinska uprava sprejela v derutnem stanju. Poročal je dalje o povečanju elektrarne, o postavitvi moderne klavnice, o izpopolnitvi plinarne in o izboljšanju vodovoda. Obljubil je tlakovanje Vrhovčeve, Prisojne in Jegličeve ceste ter razpravljal o drugih aktualnih zadevah šentpeterskega okraja. Zborovalci so sprejeli županova izvajanja z odobravanjem in se živahno udeleževali debate, ki je sledila. G. dr. Mozer je v imenu JNS omenil več zadev, na katerih sta skupno interesirana oba mestna okraja. G. župan je obljubil, da bo podpri vse predložene želje. Nato je poročal g. Pohlin o Narodnem gledališču, poslevodeči podpredsednik g. Polak pa o delovanju ljubljanske sreske organizacije JNS. Predsednik Turk se je zahvalil županu za zasluge, ki si jih je pridobil za ljubljansko občino, zlasti za zmanjšanje največjega zla sedanje dobe, brezposelnosti.

»PAN« Viktoria ovratniki vedno čisti brez pranja, kakor tudi vse druge damske in moške modne potrebščine NAJCENEJE pri PIRNAT, Sv. Petra cesta 22. 244

u— **Seja odbora krajevne organizacije JNS za kolodvorski okraj** bo drevi ob 20. pri »Bončarju« na Sv. Petra cesti. Udeležba obvezna. Tajništvo.

u— **Vojaško pregledovanje koles** za vse zamudnike, ki prebivajo v Ljubljani, bo danes in v petek 28. in 29. t. m. na Ambroževem trgu od pol 8. do 12. ure. Kdor še ni pripeljal kolesa k pregledu, naj to gotovo stori, sicer bo kaznovan po vojaškem kazenskem zakonu.

u— **Alpska simfonija — ZKD zimskosportni film v Elitnem kinu Matici.** — Prijatelji belega sporta in zimske narave bodo gotovo veseli novega zimskosportnega velefilma »Alpska simfonija« ali »Bob 13« kakor je imenovan v Nemčiji in Avstriji, kjer je vzbudil vsesplošno občudovanje nele športnikov, temveč najširših plasti prebivalstva. Film je bil izdelan v Švici ob sodelovanju najboljših smučarjev in vozačev pri nas še malo znanega »boba«. Zimske krasote so pričarane v tem filmu na izredno uspel način, vsebina filma je izredno napeta, deloma tudi kratkočasna, fotografija je nad vse uspela, poleg tega pa je omeniti še izvrstne šlagerje in muzikalično spremljavo filma izdelano po znamenitem skladatelju dr. Becceju. V glavnih vlogah filma nastopata Werner Fütterer in Gretl Theimer. Predstavi jutri v petek in soboto ob 14.15 ob najnižjih cenah.

Veselite se!
Zakaj?
Ker pride Vaša
ANY ONDRA
v svojem najboljšem filmu
Hči polka
JUTRI PREMIERA!
Elitni kino Matica

u— **Sestanek pevovodij v Hubadovi župi JPS** včlanjenih društev (artistični odsek) bo v nedeljo 1. oktobra dopoldne ob 11. v dvorani pevskega društva »Ljubljanskega zvona« v Mestnem domu. Dnevni red: Predlogi skladb za petje v skupnem zboru (ženskem, moškem in mešanem). Pridite.

u— **Strokovna obrtna nadaljevalna šola za stavbne obrti v Ljubljani (Graben)** bo imela naknadno vpisovanje učencev-vajencev v nedeljo 1. oktobra od 8. do 12. Ob tej priliki se naj vpišejo še vsi oni, ki se 24. t. m. niso vpisali.

u— **Muzejsko poslopje** dobiva lepše zunanje lice. Prejšnja rumena barva je že močno obledela in sicer lepo poslopje, stoječe v negovanem vrtu, med zelenjem ni prišlo popolnoma do veljave. Pred dnevi so pričeli prepleskavati poslopje v okusni svetlosivi barvi. Delo bo končano v nekaj dneh, zlasti če se bo držalo lepo vreme.

u— **Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«.** Odslej bodo redne pevske vaje po nastopnem redu: v ponedeljek zvečer mešani, v sredo zvečer ženski, v četrtek zvečer moški zbor. Izredne skušnje se bodo naznanjale pri vajah.

u— **Vsem društvom in organizacijam! »Krka«** prosi vsa društva in organizacije, da pošljejo svoje zastopnike na sestanek drevi ob 8. uri zvečer v hotel Miklič (zborovalna dvorana, soba št. 44 v I. nadstropju). Dnevni red: **Pomoč poplavljencem.**

u— **Število prodajalcev sadja iz Hrvatske,** ki prinašajo na ljubljanski trg češplje, hruške, jabolka in pa grozdje se čedalje bolj veča. Hrvati prinašajo na trg velike količine sadja in ga nudijo res po prav zmernih cenah. Tržni urad je izdal lovolilnice za prodajo sadja nekaj nad 20 prodajalcem, včeraj pa ih je prosilo za dovolilnice še nekaj nad 60. Tržno nadzorstvo pa že zaradi pomanjkanja prostora na trgu in pa tudi iz raznih drugih vzrokov ni moglo ustreči vsem in morajo nekateri na dovoljenje še čakati.

u— **Umetnostno zgodovinsko društvo v Ljubljani** priredi danes ob 3. popoldne ogled kapelice Codellijevega gradu, cerkve v Štepanji vasi in kapelice božjega groba. Vodil bo msgr. Viktor Steska. Sestanek ob prehodu železnice na Zaloški cesti. Povabljeni vsi člani društva in prijatelji umetnosti.

u— **Avtobusni izlet v Logarsko dolino** bo v nedeljo 1. oktobra. Odhod ob 5. zjutraj izpred biljetarnice Putnika za nebotičnikom, kjer se sprejemajo prijave. Cena s prehrano 135 Din.

u— **Ljubljanskega Sokola je zadela zopet težka izguba;** preminil je njegov dolgoletni in zvesti član brat Anton Mikuž. Bratje in sestre, ko vam javljamo to žalostno vest, vas obenem pozivamo, da se pridružite društvenemu odposlanstvu, ki bo blagopokojnika spremilo na njegovi poslednji poti. Žalni sprevod bo danes ob 5. popoldne izpred mrtvaške veže, Vidovdanska cesta 9, kjer se tudi zberemo. Obleka civilna in znak. Blagopokojniku časten spomin.

u— **Sreska organizacija JNS za Poljane** vljudno vabi vse, ki si žele neprisiljene zabave in dobre postrežbe, na veliko trgatev z bogatim sporedom, ki jo priredi v korist mestnih ubogih v nedeljo ob 15. v vseh prostorih gostilne pri Tičku na gričku.

u— **Društvo Tabor.** Drevi važen članski sestanek. Pomenili se bomo tudi o naši sobotni prireditvi.

u— **Trgatev grozdja bo priredilo društvo Tabor** v soboto 30. t. m. ob 8. zvečer v dvorani Delavske zbornice. Na sporedu bo petje, godba, srečolov in ples pod latnikom. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim.

u— **Operna pevka prof. Jarmila L. Gerbičeva** pričenja s privatnim poukom 1. oktobra. Poučuje klavir, solopetje, teorijo in deklamacije, od prvih začetkov do popolne izobrazbe. Vpisovanje in tozadevna pojasnila v soboto 30. t. m. in v nedeljo 1. oktobra od pol 12. do pol 13. in od 14. do 16. v Čevljarski ulici št. 1., II. nadstr.

u— **Pouk jezikov** (francoščine, angleščine, nemščine) za posameznike in v skupinah. Prijave v Beethovnovi ulici 7, pritličje od 18. do 19. ure.

u— **Darila za poplavljence.** Pokrovitelj »Krke« g. Totovič, direktor Kolinske tovarne, je daroval za poplavljence večji zaboj kolinske cikorije. »Krka« je že odposlala zaboj akcijskemu odboru na Strugah, v roke župnika g. Orehka. »Krka« prosi usmiljena srca, da pošljejo darove v naravi (živila in obleko) v hotel Miklič, pisarna Putnika, denarne podpore pa blagajniku »Krke« g. Slavku Rodiču v Zadružni gospodarski banki ali na račun »Krke« poštni hranilnici št. 13.963 s pripombo: **za poplavljence.**

URAN KREMA
daje koži novo hrano, odstrani takoj lišaje, izgledi hrapavo in razpokano kožo. Stare osebe pomladi, mlade ostanejo večno mlade. Tudi za majhne otroke se priporoča le Uran krema. Cena veliki škatli 12 Din, mali 5 Din. — Dobiva se povsod! 10664

u— **Usoden padec s hruške.** Včeraj zjutraj so pripeljali v splošno bolnico hudo poškodovanega 52 let starega posestnika Antona Gruma iz Dolnje Brezovice pri Preserju. Nesrečnež je bil splezal na hruško na vrtu, da jo otrese. Pri tem pa se mu je nalomila šibka veja. Vjel se je na spodnjo vejo, ki ga pa tudi ni zdržala in je Grum padel na tla. V hipu so mu odrevenele noge in so ga včeraj na zdravnikovo odredbo spravili v bolnico. Mož, ki ima osem otrok si je najbrže zlomil hrbtenico in bo v primeru okrevanja ostal hrom.

u— **Omar se razume na vse.** Omar Murgič iz Velike Kladuše, star 28 let, je bil, ko je pripotoval v Ljubljano, še dokaj priden delavec. Potem je postal hazardist ter je lovil žrtve po raznih beznicah. Sčasoma je postal ženskar in zvodnik. Vmes se je večkrat seznanil z organi varnostne službe in je izmenoma spal v zaporu in barakah na periferiji mesta. Slednjič so ga oblastva izgnala iz mesta, pa se je Omar kmalu vrnil in se lotil spet drugega posla. Stopil je v stik z nekim dalmatinskim gostilničarjem in pričel prodajati vino po hišah, največ po Vodmatu. Pri tem je posebno pazil na premakljive predmete in jih vtikal v široki in globoki žep. Ko pa je včeraj izmaknil železničarju K. v Vodmatu iz suknjiča visečega v sobi, listnico s 360 Din so ga na ulici izsledili in spet vtaknili v zapor.

Jutri! *Jutri!*
ANY ONDRA
kot
‚Hči polka'
Elitni kino Matica

u— **Čigavi sta kolesi?** Nekemu gostilničarju v mestu je policija zaplenila te dni moško kolo, znamke Waffenrad, s tovarniško številko 15732. Policija pa hrani še tudi kolo, ki ga je našla neka prodajalka pred trgovino Elektrotehna na Tyrševi cesti 22.

u— **Tatvina angorske mačke.** Včeraj okrog 5. popoldne je izpred cerkve sv. Jožefa odnesel mlad kolesar angorsko mačko, vredno 500 Din. Odpeljal se je proti Strelíški ulici. Poziva se, naj vrne mačko, ki ima mladiča, slugi Gombaču na II. državni gimnaziji, ako noče imeti neljubih posledic.

DR. ŠAVNIK
29. in 30. t. m. ne ordinira,
10360

Iz Celja

e— **Požrtvovalni reševalci.** Celjski gasilci in reševalci so se poleg gabrskih v soboto zelo izkazali tudi pri reševanju ljudi iz zalitih poslopij. Tako so v soboto s čolnom rešili z Rebenscheggovega kozolca onkraj mestne klavnice 7 oseb, iz izolirne bolnice pa 9 oseb. Ostale stanovalce izolirne bolnice je rešil 17 letni Karol Šerak. Gasilcem je bilo namreč nadaljnje reševanje onemogočeno, ker se je po tuji krivdi čoln prevrnil, ko so bili rešili iz hiše že 9 ljudi. Tudi šoferjem mestnega avtobusnega podjetja, ki so rešili 6 oseb, gre vse priznanje. Ko so se vozili v soboto dopoldne gg. garažni mojster Slavko Prelovec, mestna šoferja Mežnarič in Uršič ter znani akrobat Adolf Krajnc z mestnim avtobusom iz mesta v garažo na Sp. Lanovž, so rešili iz vode na oglu Zrinjskega in Oblakove ulice nekega 16 letnega dečka. Ob 14. je garažani mojster g. Slavko Prelovec potegnil iz vode pri Sp. Lanovžu nekega mestnega delavca. Pri tem je padla g. Prelovcu iz žepa v vodo šoferska legitimacija na ime Edvarda Prelovca, več listin in 700 Din gotovine, ki jih je voda odnesla. Na to so mestni šoferji rešili s čolnom še tri ljudi iz hišice poleg glavnega poslopja v Sp. Lanovžu.

e— **Ukinitev električnega toka.** Mestna elektrarna bo zaradi nujnih popravil omrežja in transformatorjev, poškodovanih po poplavi, v nedeljo 1. oktobra od 7. do 14. ukinila dobavo toka za Celje in okolico.

e— **Naprošajo se vsi v celjskem srezu bivajoči šoferji na sestanek,** ki se bo vršil v soboto 30. t. m. ob 9. zvečer v restavraciji »Zeleni travnik« zaradi ustanovitve svoje organizacije.

KULTURNI PREGLED

Pred otvoritvijo mariborske gledališke sezone

V nedeljo 1. oktobra se bo otvorila v Mariboru nova gledališka sezona. Med počitnicami se je mnogo govorilo o spremembah in celo nekateri listi so prinesli alarmantne vesti, resnica pa je mnogo bolj preprosta. V bistvu bo ostalo vse pri starem, dasi kriza tudi mariborskemu teatru ni prizanesla in so se subvencije znižale splošno za okoli 10% Ansambel ostane nespremenjen. Naša operetna primadona gdč. Pavla Udovičeva, ki je te dni s svojim gostovanjem »Pri belem konjičku« v Zagrebu dosegla blesteč uspeh, bo hodila v hrvatsko prestolnico le gostovat, sicer pa bo še nadalje ostala zvesta Mariboru.

Sprememb torej ne bo, pač pa je gledališko vodstvo poskrbelo za več gostovanj ne samo igralcev in pevcev, marveč tudi režiserjev. Tako pripravlja za otvoritev dr. B. Gavella Krleževo dramo »Gospodje Glembajevi«, Ferdo Delak bo režiral po svoji zamisli Jurčičevega »Desetega brata«, Bratko Kreft pa katero drugo stvar, če mu bo dopuščal čas. Med igralci je popolnoma dogovorjeno že gostovanje zagrebške operne pevke, Mariborčanke gdč. Erike Druzovičeve, ki bo nastopila v Kalmanovi operети »Vijolica z Montmartra«.

Repertoar, ki daje prednost drami, je sestavljen tako, da obsega največ slovanskih del. Med slovenskimi deli naj omenimo najprej krstno predstavo Rudolfa Golouha nove komedije »Od zore do mraka«, potem bo prišla na vrsto Vombergerjeva »Voda«, a uprizorili bodo tudi Cankarjeve »Hlapce« in morda še katero drugo uspelo novo stvar Mimo Krleževih »Gospodov Glembajevih«, ki otvarjajo sezono, bodo Srbi in Hrvati zastopani še s Feldmanovim »Zajcem«, Nušićevim »Mistrom Dolarjem« in Kosorjevim »Popom Čiro in popom Spiro« Za češkoslovaški narodni praznik se bodo pripravili Čapkovi »RUR«. Poljsko delo končno še ni določeno, Ruse pa bo reprezentiral Turgenjev z »Natašo« in morda še Tolstoj z »Živim mrličem«. Z »Natašo« bomo proslavili 50letnico smrti Turgenjeva. Za 10letnico delovanja Vladimira Skrčbinška na mariborskem odru se bo pripravil nanovo Shakespearejev »Hamlet«, Molière bo zastopan s »Tartuffeom«, Hofmannsthal s »Slehernikom«, Conners z »Roksijem«, Deval z Mademoiselle«, Lenormand z »Azijo«, Chiarelli z »Masko in obrazom«, Lengyel z »Antonijo« itd. Mimo tega se bodo uprizorila še nekatera zabavna, ljudska in otroška dela.

Na glasbenem sporedu sta dve operi: Donizettijeva »Marija, hči polkova« in Zajčev »Zrinjski«, operete pa so: Löwe-Jasch »Rože v snegu«, Bučar »Študentje smo«, Tijardović »Mala Floramye«, Kalman »Vijolica z Montmartra«, Albini »Madame Trubadour«, Benatzky »Trije mušketirji« in ena Parmova.

Priave za abonma so povoljne, vendar se opaža — kakor vedno doslej — da je največ zanimanja za gledališče med najmanj imovitimi srednjimi sloji, dočim stoje tisti, ki bi najlažje žrtvovali svoj obulus za razvoj naše gledališke umetnosti, hladno ob strani.

R. Rehar.

Gostovanje gledališke skupine „Istra" v Mariboru

V nedeljo zvečer je gostovala v mariborskem Narodnem gledališču prva in edina potujoča gledališka skupina »Istra«, ki jo vodi režiser g. Košuta. Ob le približno napol zasedenem gledališču je skupina odigrala najprej prizor iz Cankarjevega »Hlapca Jerneja«, katerega sta dokaj efektno upodobila gg. Košuta in Strniša s spremljevanjem govorilnega zbora za kulisami. Nato je ga. Košutova deklamirala Župančičevo »Pomladno epistolo« in Gregorčičevo »Soči«. Njeno recitiranje je spremljala glasba ter uporaba glasovnih in lučnih efektov. S »Sočo« je dosegla močan uspeh. Sredino večera je izpolnil tenorist g. Angel Jarc s pesmimi in arijami iz oper. Pokazal je, da razpolaga z nenavadno močnim in obsežnim glasom, ki je tudi izšolan, je pa deloma zanemarjen. Jarca je očito škoda, v drugačnih razmerah bi lahko postal prvovrsten tenorist. Ob koncu je skupina prav efektno odigrala Czinnerjevo »Masko satana«, v kateri so nastopili g. Košuta kot gledališki ravnatelj, g. Strniša kot dramaturg in ga. Košutova kot igralka. Uprizoritev je bila splošno dobra, najmočnejši je pa bil g. Košuta. »Istra« odide iz Maribora v Ptuj, Mursko Soboto in Ljutomer, potem pa v Čakovec, Varaždin in dalje.

R. Rehar.

Dr. Fran Debevec: Jetika. Priznani specialist in vodja odseka za pljučne bolezni v Splošni državni bolnici v Ljubljani, je izdal to knjigo, ki je izšla kot redno izdanje Mohorjeve družbe, tudi v razkošnejši izdaji v omejenem številu izvodov.. Stane navzlic bogati opremi na finem papirju (200 strani, 108 slik, med njimi 1 barvna celostranska slika) samo 50 Din (brez poštnine) in se naroča pri avtorju v Ljubljani, Miklošičeva 18. Delo bo vsaki knjižnici v kras, vrh tega pa potrebno vsaki družini, ki se hoče obvarovati najhujše šibe božje, ki ograža zdravje našega naroda. Saj govori statistika, da umre pri nas povprečno vsak sedmi človek za jetiko. Navzlic svoji strogo znanstveni vsebini je napisana ta knjiga tako poljudno in zanimivo, da jo bo razumel vsak laik. Takšna knjiga nam je vedno dobrodošla in jo moramo toplo priporočati!

»Zlatna knjiga«, št. 31., redna publikacija, namenjena šolski deci. Izide vsako leto v 10 številkah, ki stanejo v letnem naročilu 100 Din, posamezne številke 15 Din. Beograd, Dobračina 30, urednik Ž. Vukadinović. V pričujoči številki so zbrane in obdelane najlepše pravljice bratov Grimmov, »nemških Vukov Karadžićev«, kakor pravi kratek življenjepis v »Šarenem delu«, ki prinaša še celo vrsto basni, pripovedk, ugank in podobnega blaga.

»Nova Evropa«, Zagreb, Preobraženska 6/I., septembrska številka, priobčuje med drugim zanimiv »Razgovor o sodobni Evropi« (Bogdan Radica), dr. Mihajla Rakića razpravo o »Poreklu rasizma«, Louisa Adamiča poročilo o novih ameriških knjigah itd.

»Srpski književni glasnik«, septembrska številka, priobčuje poleg ocen raznih novih slovenskih publikacij daljšo razpravo dr. Nikole Mirkovića, v kateri informira srbsko javnost o sodobnih slovenskih problemih v zvezi z ogorčenimi polemikami, ki so se vodile pri nas po izidu Vidmarjeve knjige »Kulturni problem Slovenstva« in Župančičevega članka »Adamič in slovenstvo« v »Ljubljanskem Zvonu«.

Sivi lasje dobe takoj svojo prvotno barvo z uporabo preparata »WIE VORHER«. Uporaba posebno enostavna, a učinek presenečа. — 1 steklenica Din 20 — S pošto pošilja Nobilior parfumerija, Zagreb, Ilica 34. 10016

Jutri! Jutri!
ANY ONDRA
kot
‚Hči polka‘
Elitni kino Matica

e— **Promet s čolnom čez Savinjo.** Mestni delavci so pričeli včeraj na Masarykovem nabrežju med prvim železniškim mostom nameščati priprave za prevažanje oseb s čolnom čez Savinjo. Porušena brv pri parku leži delno na Masarykovem nabrežju, delno pa v vodi, deli kapucinskega mostu pa pod prvim železniškim mostom in pri porušeni Grenardirjevi brvi. Križ, ki je stal sredi kapucinskega mostu, so včeraj popoldne potegnili iz vode pri prvem železniškem mostu. Po Savinji vozijo zopet splavarji les iz Gornje Savinjske doline proti Zagrebu.

e— **Bedna rodbina.** Poplava je najhuje prizadela prebivalce »Kolera-špitala« na Bregu. Glavni stanovalec je bil 60 letni invalid Luka Terče z ženo in sedmimi otroki. Voda je rodbini odnesla iz porušene hišice vse, razen slabe obleke, ki so jo imeli na sebi. Rodbini bi ne bilo pomagano samo z miloščino, marveč tudi z zaposlitvijo. Invalid Terče bi zelo rad prevzel službo hišnika ali kaj podobnega. Žena je perica. Starejši sin, 21 letni Slavko je brezposeln trgovski pomočnik mešane stroke, 18 letni Jože pa je brezposeln pekovski vajenec. Trije otroci so še majhni. Obupana rodbina prosi oblast, razne ustanove in imovitejše zasebnike, da bi ji priskočili na pomoč in prosi vsakogar, ki bi našel kak predmet Terčetovega inventarja, ki ga je odnesla voda iz porušene hišice, da ga dostavi na naslov: Luka Terče, Breg pri Celju.

e— **Dve nesreči.** V ponedeljek si je dveletni žagarjev sinček Ivan Jegovnik v Okonini pri Rečici ob Savinji s sekiro odsekal dva prsta na desnici. V torek je padel 18 letni zidarski vajenec Miha Košenina iz Zadobrove pri Škofji vasi z nekega zidu in si zlomil levo roko.

e— **Pohitite z nakupom srečk drž. razredne loterije.** Srečke dobite v podružnici uprave »Jutra« v Celju.

e— **Kino Union.** Danes ob 20.30 zvočna veseloigra »Ljubezen je treba razumeti« in dve zvočni predigri.

Iz Maribora

a— **Zgradba delavskega azila.** Ker je mestna občina prejela prvi del brezobrestnega posojila v višini 400.000 Din za gradnjo delavskega azila v Mariboru in so bila dela že razpisana, se bo pričel azil graditi v Gregorčičevi ulici nasproti banovinske palače. Drugi enaki obrok dobi občina prihodnje leto, da bo poslopje lahko dovršeno in opremljeno. Za enkrat bo azil zgrajen samo do prvega nadstropja, vendar ga bodo gradili tako, da ga lahko povišajo še za dve nadstropji in tudi primerno razširijo. V njem bo zaenkrat nameščena borza dela. Zgradba bo v sirovem stanju že do zime pod streho.

a— **Prijave za gledališki abonma se sprejemajo še nadalje.** Uprava prosi vse one, ki se nameravajo abonirati, da to store čimprej. Na razpolago je še dokaj dobrih sedežev, zlasti v ložah. Dasi se je doslej priglasilo precej abonentov, pogreša uprava marsikoga, ki mu dobrobit in obstoj Narodnega gledališča v Mariboru ne bi smel biti indiferenten. Prvi obrok se lahko plača šele 1. oktobra!

a— **Iz društva jugoslovenskih državnih upokojencev.** Prihodnji mesečni sestanek bo v četrtek 5. oktobra ob 15. v Narodnem domu. Prihodnja odborova seja pa bo v soboto 30. t. m. ob 15. v Cankarjevi sobi v Nabavljalni zadrugi na Rotovžkem trgu.

a— **V obrtno nadaljevalno šolo** se je doslej vpisalo okrog 500 učencev in učenk. Po podatkih pa ni vpisanih okrog 150 vajenk in vajencev. Vpisovanje v obrtno nadaljevalno šolo bo trajalo še do 1. oktobra.

a— **Maturo na mariborski državni trgovski akademiji** je napravil tudi Ljubomir Rojc, katerega ime je pomotoma izostalo v našem zadnjem poročilu.

a— **Nesreča ne počiva.** V mariborsko bolnico so pripeljali včeraj tri ponesrečence. Z zidarskega odra je padel 22letni v Košakih pri Mariboru stanujoči delavec Franc Nerat in si hudo poškodoval hrbtenico. V Zrkovcih si je pri padcu zlomil levo roko 12letni dninar Martin Mlekuš, 24letni krojaški pomočnik Feliks Rep pa si je pri delu poškodoval desno roko v zapestju.

Iz Kranja

r— **Ciril-Metodova podružnica** je nabrala za sklad septembrskih žrtev 150 Din. Ta mali znesek je prva zbirka, ostala večja zbirka sledi.

OBRTNA RAZSTAVA
ZDRUŽENIH OBRTNIKOV KRANJA IN OKOLICE
od 1. do 9. oktobra
V MAJDIČEVEM MLINU V KRANJU

Z Jesenic

s— **Člani k. o. JNS** se zbero v četrtek 28. t. m. ob ½20. v Mesarjevi gostilni, kjer se bo obravnavala kandidatna lista za občinske volitve.

Iz Trbovelj

t— **Vpisovanje v obrtno-nadaljevalno šolo** bo v šolski pisarni deške šole v Trbovljah - Vode za vajence danes 28. t. m. od 16. do 18. ure, za vajenke pa jutri v petek 29. t. m. tudi od 16. do 18. ure. Vsak naj prinese k vpisovanju zadnje šolsko izpričevalo. Vse drugo bo javljeno v šoli. Vodstvo šole.

Jubilej univ. profesorja inž. Viktorja Gostiše

Danes poteka 50 let, kar se je rodil v stari rudarski rodbini v Idriji naši javnosti dobro znani univ. prof. inž. Viktor Gostiša. V svojem rodnem kraju, na živosrebrnem rudniku, se je že v zgodnji mladosti zanimal za rudarstvo, kar ga je tudi napotilo, da je po gimnazijskih študijah v Ljubljani odšel v Pribram in Leoben, kjer je dovršil rudarsko akademijo. Še pred dovršenimi študijami se je živo zanimal za praktično delo v rudarstvu; kar mu ni nudila Idrija, je dobil na bakrenih rudnikih Roccategerighi v Toskani.

1907 je nastopil svojo službo na fiskalnem rudniku v Bosni, kjer je preživel nato svoja najplodovitejša leta in na katero ga vežejo premnogi spomini. Železni rudnik Vareš in premogovnik Kakanj, kjer je bila služba za rudarskega inženjerja zelo naporna, sta mu vzela mnogo energije pa tudi zahtevala od njega žrtve: v Varešu je zgubil na obeh rokah prste. Toda to ga ni uplašilo; še z večjim elanom se je vrgel po skoraj enoletnem zdravljenju na delo in ostal zvest službi na rudniku, kljub temu, da mu je bila ponujena z najvišjega mesta upravna služba. Svoje izredne zmožnosti je še nadalje stavil na razpolago na različnih rudnikih kakor v Ljubiji, Velenju in Zabukovci, za kar je prejel tudi zaslužena priznanja.

1920 se je že nahajal v Beogradu pri generalni rudarski direkciji kot inspektor in naslednje leto kot višji inspektor pri direkciji državnih rudarskih podjetij v Sarajevu, kjer je ostal do leta 1925., ko je bil izbran za izrednega profesorja na tehnični fakulteti v Ljubljani. L. 1927. ga je fakulteta izvolila za rednega profesorja in za študijsko leto 1928-29 za dekana. Razmere v rudarstvu so zahtevale 1929 strokovno zelo usposobljeno moč, in v marcu ga najdemo na mestu generalnega ravnatelja pri ministrstvu šum in rudnikov v Beogradu. Tu je ostal do leta 1930., ko je bil z ukazom Nj. Vel. kralja pozvan zopet nazaj na tehnično fakulteto, kjer je prevzel kot redni profesor predmete iz rudarskega gospodarstva in separiranja in briketiranja rud in premogov. V tem položaju je še danes. V zadnjih letih je krasno opremil svoj laboratorij, v katerem vrši raziskovanje za ekonomičnejše eksploatiranje naših rud in premogov. Profesorski kolegij rudarskega oddelka ga je že pred leti izbral za svojega predstojnika. Kot priznan rudarski strokovnjak je zastopal našo vlado pri evaloracijskih pogajanjih v Parizu in Londonu.

Svoja dela je priobčil v raznih strokovnih revijah, a za izvršena tehnična dela govore rudniki sami. Za svoje zasluge je prejel zasluženo odlikovanje: red sv. Save IV. stopnje. Med svojimi kolegi je g. profesor izredno priljubljen; zato si štejejo v posebno čast, da je že tretje leto predsednik Združenja jugoslovenskih rudarskih in topilniških inženjerjev, katero vodi z vso njemu lastno mladeniško agilnostjo. Pridružujemo se krogu njegovih znancev in prijateljev z mnogobrojnimi čestitkami na še dolgo življenje, za procvit našega rudarstva. Nadejamo se, da bodo uspehi kljub težkemu poklicu še nadalje krasili njegovo pot in mu v tem smislu kličemo iskreni rudarski: Srečno!

Radio

Četrtek, 28. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Otrok v predšolski dobi. — 18.30: Pogovor s poslušalci. — 19: Klavirski koncert g. Pavla Šivica. — 20: Prenos iz Beograda. 22: Čas, poročila, radio jazz.

Petek, 29. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Plošče. — 18.30: Radio - orkester. — 19: Sokolsko predavanje. — 19.30: Izleti za nedeljo. — 20: Prenos iz Zagreba. — 22: Čas, poročila, radio jazz.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Četrtek, 28.: Pohujšanje v dolini šentflorjanski. Četrtek.
Petek, 29.: Zaprto.

OPERA.

Četrtek, 28.: Zaprto.
Petek, 29.: Zaprto.

★

Abonente reda C opozarjamo, da imajo prvo predstavo v soboto 30. t. m. V odlični režiji dr. Branka Gavelle se uprizori drama »V agoniji«. Priglase za abonma C še vedno sprejema gledališka blagajna.

Zaradi obolelosti gdč. Verbičeve in gosp. Janka mora odpasti za drevi napovedana operna predstava »Pikova dama«. Abonenti reda A naj nam to spremembo blagohotno oproste. Predstavo »Pikove dame« dobe prihodnji teden. Opera ostane drevi zaprta.

Massenet: »Manon«. Vse prijatelje naše opere bo brez dvoma razveselila vest, da bodo peli ponovno v nedeljo opero »Manon«, ki je ena najboljših naših opernih predstav. Na nedeljsko »Manon« opozarjamo predvsem tudi vse prijatelje gledališča izven Ljubljane.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Nedelja, 1. oktobra: Gospoda Glembajevi. Otvoritvena predstava.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3 temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

27. septembra

Ljubljana 7, 768.6, 13.7, 97, mirno, megla, —, —; Ljubljana 13, 767.5, 19.5, 74, W2, 1, —, —; Maribor 7, 768.2, 11.0, 95, mirno, megla, —, —; Zagreb 7, 768.8, 13.0, 85, mirno, megla, —, —; Beograd 7, 770.0, 13.0, 75, ESE2, 0, —, —; Sarajevo 7, 770.7, 7.0, 90, mirno, megla, —, —; Skoplje 7, 769.9, 9.0, 75. N2, 0, —, —; Split 7, 765.9, 19.0, 74, mirno, 0, —, —; Kumbor 7, 765.2, 17.0, 80, mirno, 0, —, —; Rab 7, 766.8, 19.0, 65, mirno, 0, —, —.

Temperatura: Ljubljana —, 12.2, 21.2, — Maribor 20.6, 10.7; Zagreb 24.0, 12.0; Beograd 20.6, 10.0; Sarajevo 24.0, 5.0; Skoplje 27.0, 6.0; Split 27.0, 18.0; Kumbor —, 15.0; Rab —, 15.0.

Gospodarstvo

Tudi v avgustu je bil naš izvoz večji nego lani

Iz pravkar objavljene mesečne statistike generalne direkcije carin o zunanji trgovini je razvidno, da se je naš izvoz tudi v avgustu prav ugodno razvijal. V tem mesecu smo izvozili vsega 279.130 ton (lani pa v avgustu 176.271 ton) **v vrednosti 267.3 milijona Din** nasproti 216.4 milijona Din v lanskem avgustu. Po količini znaša torej povečanje nasproti lanskemu letu 102.859 ton ali 58 %, **po vrednosti pa smo letos v avgustu izvozili za 50.9 milijona ali 23.5 % več nego lani.** Čeprav je bil letos naš izvoz v avgustu po vrednosti za skoro eno četrtino večji nego lani, vendar bi bil rezultat še ugodnejši, če bi lahko že pričeli z izvozom naše pšenice. Kakor znano, pa so izgledi za izvoz pšenice za enkrat še precej neugodni, ker imajo pasivne države same prav ugodno letino in bodo morda šele v začetku prihodnjega leta pričele uvažati. Če bi bila situacija glede izvoza pšenice letos vsaj toliko ugodna, kakor je bila lani, potem bi naš izvoz v avgustu gotovo prekoračil vrednost 300 milijonov Din. Ta neugodni moment se kaže zlasti v tem, da se je lani od julija na avgust naš izvoz sezonsko že precej dvignil (za 44 milijonov Din), dočim se letos sezonsko povečanje izvoza še ni pojavilo, kar pa je deloma pripisati tudi splošni letošnji zakasnitvi letine.

V precejšnji meri pa se je letos v avgustu povečal naš uvoz. V tem mesecu smo uvozili vsega 85.355 ton (lani v avgustu 106.200 ton) **v vrednosti 284.3 milijona Din** nasproti 233.4 milijona Din v lanskem avgustu. Povečanje vrednosti uvoza v primeri z lanskim avgustom znaša torej 21.8 %.

Zaradi precejšnjega povečanja uvoza nasproti prejšnjim mesecem (ki je na prehodu iz poletja v jesen sezonski pojav), se je v zvezi z zakasnitvijo sezonskega izvoza naša trgovinska bilanca nasproti prejšnjim mesecem poslabšala; **v avgustu je bila namreč pasivna za 17 milijonov Din** (lani prav tako 17), dočim je bila v juliju aktivna za 33 milijonov.

Zaradi uvoznega presežka v avgustu se je aktivnost naše dosedanje trgovine z inozemstvom v tekočem letu nekoliko zmanjšala. **V prvih 8 mesecih t. l. je bila naša zunanja trgovina aktivna vendar za 155 milijonov Din,** dočim je bila lani v istem razdobju pasivna za 62 milijonov Din.

Gibanje naše zunanje trgovine je bilo letos v posameznih mesecih naslednje (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	razlika
januar	232.2	172.2	+ 60.0
februar	224.5	180.0	+ 44.5
marc	255.8	246.9	+ 8.9
april	225.2	208.5	+ 16.7
maj	244.2	237.8	+ 6.4
junij	252.2	250.0	+ 2.2
julij	270.3	236.9	+ 33.4
avgust	267.3	284.2	— 16.9
jan.-avg. 1933	1971.8	1816.5	+ 155.3
„ 1932	1760.8	1822.8	— 62.0
„ 1931	3251.6	3358.5	— 106.9

V prvih 8 mesecih t. l. je dosegel naš izvoz 1,851.870 ton, to je za 416.300 ton ali 29 % več nego lani. Po vrednosti pa se je naš izvoz letos v celoti povečal za 211 milijonov Din ali 12 %. Naš uvoz je bil letos po vrednosti skoro enak lanskemu (bil je le za 0.4 % manjši nego lani).

Glavni predmeti izvoza in uvoza.

Glavni predmeti našega izvoza v avgustu so bili: pšenica (1.7 milijona Din), koruza (37.6), sveže sadje (4.0), zdravilna zelišča (2.6), konoplja (3.0), konji (4.7), goveda (5.7), svinje (20.4), drobnica (4.5), perutnina (8.8), sveže meso (9.9), jajca (10.7), surove kože (8.8), gradbeni les (57.7), drva (2.9), oglje (1.07), izdelki iz lesa (4.0), soda (3.5), kalcijev karbid in cijanamid (2.0), cement (6.2), baker (24.2), rude (7.3).

Glavni predmeti našega uvoza v avgustu pa so bili: surov bombaž (18.5), bombažno predivo (33.4), bombažne tkanine (16.4), volna (4.1), volneno predivo (8.8), volnene tkanine (13.2), svileno predivo (6.1), svilene tkanine (2.4), železo (3.4), železna pločevina (6.3), želez. material (3.6), razni izdelki iz železa (14.1), stroji in aparati (17.1), elektrotehnični predmeti (7.6), prevozna sredstva (7.5), premog (14.8), nafta (2.5), surove kože (4.3), surova kava (6.5), riž (3.4) in sol (2.8).

Izvoz lesa.

Naš izvoz lesa se nadalje prilično ugodno razvija. V avgustu smo izvozili **7376 vagonov gradbenega lesa; to je največji letošnji mesečni izvoz gradbenega lesa.** V primeri z lanskim izvozom je bil letos v avgustu naš izvoz gradbenega lesa za 3190 vagonov ali za 76 % večji, po vrednosti pa znaša povečanje 26.7 milijona Din ali 86 %.

Izvoz drv se je povečal od 1030 vagonov v juniju, odnosno 1362 vagonov v juliju na 1761 vagonov v avgustu (lani v avgustu 1686 vag.). V avgustu je tako glede količine kakor tudi glede vrednosti **naš izvoz drv prvič letos prekoračil ustrezajoči lanski izvoz.** Nekoliko je oživel tudi izvoz pragov, ki je znašal v avgustu 23.000 komadov (lani 5000). Več kakor podvojil se je izvoz izdelkov iz lesa, ki je letos v avgustu znašal 247 vagonov, odnosno 4 milijone Din, lani v avgustu pa le 128 vagonov, odnosno 1.8 milijona Din.

Izvoz agrarnih proizvodov.

Medtem ko je bil izvoz pšenice v avgustu malenkosten (155 vagonov), se je izvoz koruze nadalje še precej ugodno razvijal. V tem mesecu smo izvozili 4807 vagonov (lani 5 vagonov. Od začetka leta smo doslej izvozili **42.116 vagonov koruze** (lani 5305) v vrednosti 303 milijone Din (lani 46), kar je vsekakor ugoden rezultat.

Nadalje se je lepo razvijal tudi izvoz živine. Konj smo izvozili 3353 komadov (lani 1814), goveje živine 3619 glav (lani 1914), svinj pa 20.198 komadov (lani 28.817). Jajc smo izvozili 117 vagonov (lani 166), perutnine pa 105 vagonov (lani 64).

Nova francoska politika kontingentiranja uvoza

Nedavno je ministrski svet napravil važen sklep glede spremembe dosedanje politike uvoznih kontingentov. Ministrski svet je namreč sklenil, da se bodo od 1. oktobra naprej odrejali uvozni kontingenti za posamezne države po dosedanjem načinu (to je na podlagi povprečnega uvoza v prejšnjih letih) le za 25 % skupnega uvoznega kontingenta, dočim se bo ostalih 75 % razdelilo na posamezne države na podlagi dogovorov z državami v okviru protikoncesij, ki jih bodo posamezne države dale za uvoz francoskega blaga. Kontingenti bodo torej postali predmet trgovinskih pogajanj, kakor carine.

Kar se tiče naše države, menda ta sprememba naši zunanji trgovini ne bo v škodo. Če Francija uveljavi kompenzacijski princip, tedaj nam bo morala vsekakor dovoliti večje kontingente, kajti naša trgovinska bilanca s Francijo se je zadnja leta precej poslabšala in Francija mnogo več izvaža k nam nego od nas kupi, čeprav bi moralo biti obratno, kajti struktura francoske plačilne bilance zahteva, da Francija več uvaža nego izvaža in da ima v celoti vedno pasivno bilanco. Naša trgovinska bilanca s Francijo pa se je zadnja leta gibala tako-le (v milijonih Din):

	izvoz	uvoz	
1929	316.2	301.0	+ 15.2
1930	283.1	269.1	+ 14.0
1931	192.7	210.6	— 17.9
1932	82.2	129.3	— 47.1
I. polletje 1933	33.3	50.5	— 17.2

Dočim je naš uvoz iz Francije znašal leta 1929. le 95 % našega izvoza, leta 1930. pa 92 % uvoza, se je torej razmerje naslednja leta poslabšalo in je predlanskim znašal naš uvoz iz Francije že 109 % našega izvoza, lani 157 %, letos v prvem polletju pa 153 %. Mi torej sedaj za preko 50 % več uvažamo iz Francije, nego v to državo izvozimo.

Za les se bo to novo načelo razdelitve kontingentov uveljavilo najbrž šele 1. januarja prih. leta, ker so kontingenti do konca t. l. že določeni, odnosno razdeljeni in jih je treba šele za prihodnje leto obnoviti. Vendar pa po pariških informacijah ni dvoma, da bo v naslednjem letu tudi glede lesa uveljavljeno novo postavljeno načelo. Pri tem je seveda računati, da bo Francija glede na politično zbližanje priznala Rusiji znatno povišanje uvoznega kontingenta za ruski les na podlagi kompenzacij. Računati je tudi z občutno konkurenco Nemčije, ki se pripravlja povečati svoj izvoz na ta način, da bo omogočila dodatni izvoz proti plačilu v certifikatih za vezane marke. Ti certifikati se, kakor znano, izdajajo inozemskim upnikom v zvezi z delnim (50odstotnim) transfernim moratorijem za kuponsko službo nemških zunanjih posojil in se prodajajo na borzah v Parizu, Curihu, Amsterdamu itd., za 25—50 % pod nominalno vrednostjo, kar omogoča občutni valutni dumping. Vendar pa je računati, da bodo gornji momenti v škodo predvsem ostalim severozapadnim državam.

Gospodarske vesti

= **Hišnim posestnikom.** Pretekli teden (19. t. m.) smo pod gornjim naslovom objavili v »Jutru« opozorilo hišnim posestnikom, naj v lastnem interesu čim prej revidirajo najemnine, če tega še niso storili, ker je v kratkem pričakovati, da bo finančna uprava izdala poziv za predložitev davčnih prijav za zgradarino in je v teh prijavah treba navesti one najemnine, ki veljajo ob času, ko se razglasi poziv. Vsako poznejše znižanje najemnine tedaj ne more imeti nikakega vpliva več na višino davka skozi vse leto. Kdor torej vidi, da sedanjih najemnin ne bi mogel vzdržati in stanovanj tudi drugim strankam ne bo mogel več oddati po sedanji ceni, naj reducira najemnino že sedaj pred razglasitvijo poziva. Kakor nam poročajo iz Beograda, je včeraj davčni oddelek finačnega ministrstva dal vsem finančnim direkcijam nalog, da nemudoma opozore davčne uprave, naj pozovejo najkasneje do 1. oktobra davčne obvezance k predložitvi davčnih prijav za zgradarino za leto 1934., tako da bo pričel rok prijave teči 1. oktobra. Ker je torej vsak dan pričakovati, da bodo izdani pozivi za predložitev davčnih prijav, imajo torej hišni posestniki le še nekaj dni časa, da uredijo vprašanje najemnin.

= **Likvidacija.** Tvrdka »Blisk«, družba z o. z., trgovina s kovinskimi izdelki v Ljubljani VII., je stopila v likvidacijo

= **Dobava mesa** za čas od 1. oktobra t. l. do 31. marca 1934 se bo vršila potom ustmene pogodbe 30. septembra pri komandi dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

Hmelj

+ **Žalec,** 27. septembra. Tudi danes je vladalo prijaznejše razpoloženje in je prišlo do zaključkov za dobro blago do 70 dinarjev kg.

+ **Žatec,** 27. septembra Kupovanje se nadaljuje ob neizpremenjenem razpoloženju in neizpremenjenih cenah.

Borze

27. septembra.

Na ljubljanski borzi sta se devizi Newyork in London v skladu z zunanjimi tečaji znova nekoliko okrepili. Avstrijski šiling se je trgoval nespremenjeno po 8.80 (v Zagrebu po 8.63, v Beogradu po 8.6250 in 8.60). Grški boni pa so se trgovali v Zagrebu po 38.50 in v Beogradu po 39 in 38.50.

Na zagrebškem efektnem tržišču se Vojna škoda nadalje drži na doseženi višini in se je danes trgovala za kaso po 245, za december pa po 247. Dolarski papirji so se po zadnjem padcu nekoliko popravili in je prišlo danes do prometa v 7% Blairovem posojilu po 29 in 32.25, v 8% Blairovem posojilu pa po 34.

BAYER,
BAYER,
BAYER,
to je glavno! Pazite vselej na ta zaščitni znak in nikdar ne boste kupili ponarejenih izdelkov. Pristni Pyramidon Vas ne bo nikdar razočaral, njegov učinek pri glavobolu in migreni je nedosegljiv.
Pyramidon
TABLETE
BAYER

V z. Jugefa k. d. Zagreb, Gajeva 32.
Oglas je registr. pod S. br. 9483 od 31./V. 1933.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2305.46 — 2319.82. Berlin 1363.47—1374.27, Bruselj 798.02 do 801.96, Curih 1108.35—1113.85, London 177.80—79.40, Newyork 3730.49—3758.75 Pariz 223.93—225.05, Praga 169.56—170.42 Trst 300.74—303.14 (premije 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem klirinugu 8.80

Curih. Pariz 20.205, London 16.06, Newyork 339.25, Bruselj 71.95, Milan 27.17, Madrid 43.20, Amsterdam 208.30, Berlin 123.20, Dunaj 56.25, Stockholm 82.80, Oslo 80.70, Kobenhavn 71.75, Praga 15.31,

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 11.57, London 28.28, Milan 47.80, Newyork 594.68, Pariz 35.55, Praga 25.40, Curih 175.95, 100 S v zlatu 128 S papir.

Efekti

Ljubljana. Vojna škoda 244 den., 7% investicijesko 51 — 53, 7% Blair 30 — 32, 8% Blair 33 — 35, 7% Drž. hipotekarna banka 47 — 49, 4% agrarne 27 — 30, 6% begluške 37 — 39

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 244.50 — 247, za december 246.50 — 247.50, 7% investicijsko 51 — 52, 4% agrarne 28 do 30, 7% Blair 29 — 31, 8% Blair 33—34, 7% Drž. hipotekarna banka 47 — 49, 6% begluške 37 — 38; bančne vrednote: Priv. agrarna banka 226 — 231; industrijske vrednote: Šećerana Osijek 150 — 160, Trbovlje 120 bl.

Beograd. Vojna škoda 245 zaklj., za december 246.50 zaklj., 7% investicijsko 51.50 den., 4% agrarne 29 — 30, 6% begluške 37.9, 37.25 zaklj., 8% Blair 34.50 zaklj., 7% Blair 30.25 — 31.30, Narodna banka 3650 bl., Priv. agrarna banka 227, 226 zaklj.

Dunaj. Dunav-Sava-Jadran 12.70, Državne železnice 15.55, Trboveljska 10.72, Alpine-Montan. 9.15.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Ljubljanska borza** (27. t. m.) Tendenca za žito mirna. — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): **pšenica** (po mlevski tarifi): nova baška, 79/80 kg 155 — 157.50; nova sremska, 78/79 kg 147.50 — 150; **koruza** (po mlevski tar.) :za sept.112.50—115; **moka:** baška »0« iz nove pšenice 270 — 275; banatska 305—310.

+ **Novosadska blagovna borza** (27. t. m.) Tendenca nespremenjena. Promet 59 vagonov. **Pšenica:** baška, okolica Novi Sad, srednjebaška, gornjebanatska 101 — 103; baška, okolica Sombor in slavonska 100 — 102.50; gornjebaška, baška potiska in baška ladja Tisa 105—107; srednjebanat. 98—100; baška l. Dunav, Begej 100—102; južnobanat. 91—94. **Oves:** baški, slavonski in sremski 52.50—55. **Ječmen:** baški in sremski 64/65 kg 62.50 do 65. **Koruza:** baška 63 — 65; baška, okolica Sombor 64 — 66; slavonska 66 — 68; banatska 59 — 61; baška bela 77.50 — 80; baška ladja Sava ali Begej 66 do 67; ladja Tisa ali Dunav 67 do 68. — **Moka:** baška in banatska »0g« in »0gg« 202 — 220; »2« 180 — 200; »5« 160 — 180; »6« 120 — 130; »7« 90 — 100; »8« 52.50—55; banatska, sremska »0g« in »0gg« 140—205; »2« 170 — 185; »5« 150—165; »6« 115—125, »7« 85 — 95; »8« 55 — 60. **Otrobi:** baški sremski in banatski 41 — 44. **Fižol:** baški, sremski beli 135 — 140.

Užaloščeni javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretežalostno vest, da je po hudi in dolgotrajni bolezni naša iskreno ljubljena mama, stara mama, tašča, sestra in teta, gospa

Ivana Berce

BIVŠA GOSTILNIČARKA PRI KAMNARJU

v sredo, dne 27. t. m. ob 12. uri za vedno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne se bo vršil v petek 29. t. m. ob ½6. uri popoldne iz mrtvašnice javne bolnišnice.

Ljubljana, dne 28. septembra 1933.

VINKO BERCE, narednik, sin; JOŽA BERCE, snaha; VINKO, vnuk in ostalo sorodstvo.

Iz življenja in sveta

Sončno ognjišče

Svojevrsten poskus — dvomljiva praktična vrednost

V Samarkandu so te dni skuhali kosilo na prvem »sončnem ognjišču«, ki ga je zgradil neki delavec. Mesno juho so s to zanimivo napravo skuhali v 2 urah, mesno jed pa v 50 minutah. V vodnem kotlu, katerega stene so se segrele na 150 stopinj Celzija, so zavreli na dan lahko do 100 l vode. Ognjišče, ki ga kuri sonce samo, se je izkazalo za povsem uporabno in je pač **prvi praktični kuhalnik na sončno toploto,** ki ga je po tisočletnem trudu sestavil človek.

Načrtov za stroje na sonce, ki naj bi se uporabljali za to ali ono delo, je bilo že na stotine, a do zadnjega časa so temeljili, kakor to sončno ognjišče, na principu spreminjanja sončne

toplote v paro.

Para je spravljala v tek turbino, ki je s svoje strani poganjala električni generator. V Egiptu imajo velik stroj te vrste, ki ga hodi vse občudovat. Veliko število parabolnih zrcal, ki jih majhen motor premika stalno za soncem, združuje svoje žarke v gorišče, ki leži v parnem kotlu. Voda se spreminja v paro, ki žene turbino, turbina pa žene električni generator. Čeprav gre pri tem svojevrstnem stroju vse po načrtu, je njegov

efekt vendar precej majhen,

kajti že majhno pooblačenje neba zadostuje, da se ustavi. Obratni stroški so skoraj tako veliki kakor dohodki za proizvajani električni tok, zato je umljivo, da drugod, kjer je še manj sonca nego v Egiptu, še ne mislijo na gradnjo velikih motorjev po tem modelu.

Neki nemški kemik je poskusil pred nedavnim na drug način. Hotel je uporabiti snovi, ki se pod vplivom sončnih žarkov spreminjajo v druge snovi, v temi pa spet v prvotno snov, oddajoč pri tem nakopičeno sončno energijo. Njegova ideja, naj si je še tako duhovita, se praktično doslej še

ni izkazala.

Veliko večjo bodočnost je pripisovati poskusom dr. Langerja, ki uporablja posebne ,silno občutljive svetlobne celice. Te spreminjajo sončno svetlobo direktno v električni tok. Dosedanji Langejevi poskusi so potekli zelo uspešno, a treba bo še nekaj časa, da se bodo zaključili na veliko v praksi.

Grob Adolfa Hitlerja v Bukarešti

V Bukarešti so odkrili na ondotnem pokopališču grob s ploščo, ki pravi, da je tam pokopan 20. oktobra 1892. umrli Adolf Hitler. Pokojnik je bil ... židovskega rodu

Najstarši zgodovinski datum

Po dolgih raziskovanjih so se zgodovinarji in astronomi končno zedinili v tem, da je smatrati 19. julij 4241. pred našim štetjem za prvi dan koledarskega leta. Tega dne so namreč stari Egipčani praznovali svoj prvi »novoletni« dan.

Stari Egipčani so šteli za leto tudi 365 dni in to leto je imelo 13 mesecev po 30 dni ter 5 priključenih dni. Čudovito je, kako so znali že pred več nego 6000 leti tako natančno opazovati zvezdno nebo in po njegovih gibanjih izračunati koledar. V koledarju Egipčanov je napram astronomskemu koledarju le razlika za kakšnih 6 ur. To je seveda zadostovalo, da se je njih novoletni dan premikal skozi različne mesece. A ugotovili so tudi, da mora v 1460 letih dospeti ponovno na stari datum. To je bilo tedaj, kakor so ugotovili, ko sta sonce in Sirius istočasno stala na jutranjem nebu. Astronomska znanost starih Egipčanov je bila torej že tako razvita, da je ustvarila koledar s ciklom 1460 let.

Glaser bo le pravi

Kakor smo poročali, je čsl. kriminalna policija aretirala avstrijskega državljana Glaserja, po poklicu pustolovca, ki je osumljen umora služkinje Vranske. Momenti, ki kažejo na Glaserjevo krivdo, se čedalje bolj zgoščujejo. Najhujše je to, da ne more Glaser s pričami dokazati, kje je prebil usodno noč, ko je bila Vranska umorjena. Izgovarja se, da je bil takrat na glavnem kolodvoru v Brnu v čakalnici, toda zaslišanje postajnega osobja ne potrjuje njegovih navedb. Sumljivo je pri Glaserju nadalje dejstvo, da je prevažal z avtomobilom dva kovčega, ki jih ne morejo nikjer najti. V avtomobilu, ki ga je bil najel Glaser za vožnjo, so tudi odkrili krvave madeže. Glaser pravi, da mu je med vožnjo tekla kri iz nosa in da je avtomobil, ki ga je vozil, rabil tudi za prevažanje mesa. Krog indicij pa se vedno bolj zožuje in menda bo pravilna domneva, da je Glaser morilec Vranske, ki so ga oblasti doslej zaman iskale.

„Dernier cri" v Hollywoodu

Linija obleke, ki jo je prinesla v javnost filmska zvezdnica Joana Crawford

Briandu v spomin

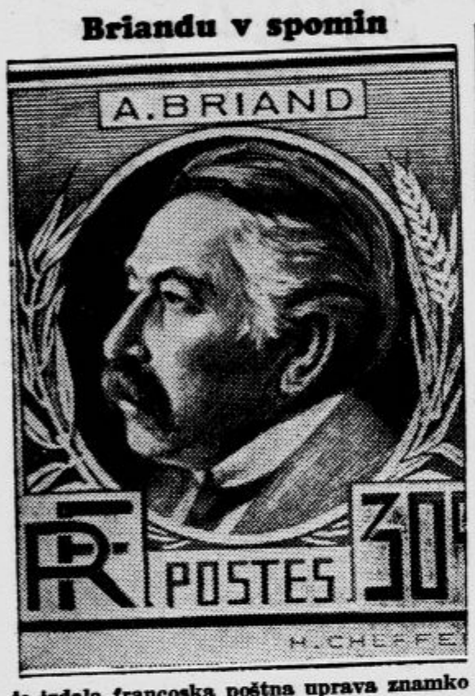

je izdala francoska poštna uprava znamko za 30 centimov

Gora zlata — brez gospodarja

V bližini Durangoja v ameriški državi Colorado leži za kakšnih 100 milijard dolarjev zlata — a nihče se ne zmeni zanj, dasi vodijo do njega udobne poti in ga ne pokriva nobena plast trdega kamna, temveč bi zadostovala za njegov dvig lopata.

Stvar je videti na prvi pogled fantastična, a ni. Mnogi strokovnjaki so se bavili v svojih laboratorijih z zlatim peskom Colorada in so izračunali, da je v vsaki toni tega peska za 55 centov zlata in 5 centov srebna ter platine.

Na zapadni strani gorovja Krvi Kristove se razširjajo velikanske sipine iz samega peska. Iz daljeve se vidijo kakor bele kope oblakov, ki se odražajo ostro od vedno sinjega coloradskega neba. Iz bližine nudijo sliko ogromnih snežnih hribov. Kakor so ugotovili geologi, je njih pesek v glavnem železnooksidni in kremenski pesek, ki je ležal nekoč na dnu velikanskega celinskega jezera. Ko je to jezero izhlapelo, je ostala za njim puščava brez življenja, toda v njenem pesku je toliko zlata, srebra in platine, da bi samo izkoriščanje razmeroma majhnega ozemlja kakšnih 40 kv. milj v osrčju sipin vrgla več nego 20 milijard dolarjev. S kakšnimi stroški bi mogli dvigniti ta zaklad pa ni izračunal še nihče.

Poskusi z umetno strelo

Prof. Norinder, znani švedski strokovnjak za pojave bliska in groma, je imel te dni v Upsali zanimive poskuse z umetnimi strelami v napetosti 300.000 voltov. Gledalcem je pokazal med drugim nazorno pomen strelovoda na ta način, da je usmerjal električne iskre v hišico, ki je bila polita z bencinom. Dokler je stal na hišici strelovod, se ni mogla vneti, čim ga je odstranil, pa se je po prvem tresku dobesedno razletela. Grom umetnih bliskov je bil grozoten. Prof. Norinder upa, da bo že v kratkem dosegel bliske z napetostjo 2 in pol milijona voltov.

Speča lepotica

Nenavadno slavo si je stekla 28 letna ameriška strojepiska Patricija Maguire, katere sliko priobčujejo vsi ameriški zabavni ilustrirani listi. Miss Maguire je namreč postala žrtev spalne bolezni in spi že dalj časa, ne da bi jo bilo mogoče zbuditi. Čudno pa je to, da se Patricija med spalno boleznijo redi, dočim drugi bolniki hujšajo. Poskusi zdravnikov, da bi lepotico zdramili iz spanja, so doslej ostali jalovi, glas o tem pa se je tako razširil po Ameriki, da prihajajo vsak dan na naslov speče strojepiske možitvene ponudbe, ki jih pa nima kdo sprejeti ali odkloniti. Ko bo spalna bolezen pri kraju, pa se bo speča lepotica gotovo odločila za tega ali onega in zdravniki pravijo, da bo svojemu izvoljencu nadvse prijetna žena.

Kri krokodilov in spalna bolezen

„Mali kajman" prenašalec epidemije

Že nekajkrat smo zabeležili, da grasira v Ameriki spalna bolezen, ki sliči na las podobni afriški bolezni. Doslej je ta epidemija zahtevala v državi Missouri več sto človeških žrtev. Dolgo so se ameriški zdravniki trudili, da bi odkrili povzročitelja spalne bolezni, slednjič so prišli na to, da prenašajo epidemijo žuželke, in sicer neka vrsta, ki so jo v prejšnjih časih imenovali

»mali kajman«

ter spada v vrsto glosin, torej v skupino, ki obsega tudi zločesto muho čeče. Pik te žuželke je po posledicah usodnejši kakor ugriz krokodila, ki živi v Mississippiju. Posebno presenetljivo pa je dejstvo, da proti temu piku doslej še niso našli učinkovitega leka. Kochov preparat atoksil in sloviti germanin, izdelek Bayerjeve tvornice (Bayer 205) sta

popolnoma odpovedala.

Tako je nad 5 milijonov prebivalcev države Missouri izročenih na milost in nemilost »malemu kajmanu«, ki mu domačini pravijo tudi »leteči demon«, ker leti po zraku z neznansko brzino. »Mali kajman« živi v obližju rek, kjer so doma

krokodili,

t. j. v obvodju Missourija in Mississippija. Vlada je zatorej izdala stroge ukrepe proti tem živalim in je naročila vsemu prebivalstvu, posebej pa svojim podrejenim organom, da morajo z vsemi razpoložljivimi sredstvi ugonabljati krokodile, da se na ta način onemogoči napajanje »malega kajmana« s krvjo, ki jo žuželka sesa iz krokodilovih prsi. Zdi se namreč, da je ta kri, ki povzroča spalno bolezen, seveda pa jo »mali kajman«, preden piči človeka, predela v svojem želodcu in šele potem zastrupi žrtev.

Nos in značaj

Nos utegne dobro opazujočim ljudem povedati prav tako nekaj določnega o značaju, duševnem in čutnem življenju svojega imetnika kakor obraz, oči, roke, drža itd. Saj leži med očmi in usti in je torej nekakšna vez med izraznim organom notranjega človekovega življenja (oči) in izraznim organom njegovega telesnega življenja (usta).

Bistvena razlika med nosovi je v splošnem ta, da-li imamo opraviti z razvitim in določno izobličenim nosom ali zaostalim, otroškim. V zadnjem primeru lahko sklepamo, da imamo pred seboj človeka, ki je po svojem značaju neizenačen, spremenljiv, nagnjen k fantazijam in čuvstvovanju. Razvit nos je tudi znak razvitega značaja. Ozek nos s finim koncem in nos, ki reagira takoj na vse zunanje dražljaje je organ tipičnega uživača, estetsko in umetniško nadarjenega človeka. Širok nos, posebno če kaže znake otroške nerazvitosti, pa podaja nejasen, slaboten in celo živalski značaj. Širok in upognjen nos izdaja običajno brutalnega, pohlepnega, često zločinskega in abnormalnega človeka. Poleg tega nam barva, struktura in razvitost tega organa dopušča tudi sklepe o zdravstvenem stanju svojega nosilca.

Nekaj francoske statistike

Najnovejša francoska statistika pravi, da ima Francija 491 milijonarjev. Osebni dohodnini je v Franciji podvrženih 2.080.163 oseb. Med temi je 1.428.995 takšnih, ki imajo pod 20.000 frankov dohodkov na leto. Statistika izpričuje, da Francozi nič kaj radi ne plačujejo davkov. Avtomobilskih lastnikov ima Francija nad 2 milijona.

Tatvina draguljev Katarine II.

Na poljski državni meji so se pred dnevi pojavili ruski kriminalni organi, kakor se doznava, zaradi izginotja ukradenih draguljev ruske carice Katarine II. Dragulje je hotela ruska vlada poslati v Pariz, da bi jih prodali. Zaklad pa je medpotoma izginil obenem z neko dragoceno Rubensovo sliko. Tatvine so osumljeni ravnatelj leningrajske Eremitaže in več železniških uradnikov.

Umor gledališkega ravnatelja v Parizu

Umor pariškega gledališkega ravnatelja Dufrenneja, o katerem smo poročali med brzojavnimi vestmi, se pojasnjuje bolj in bolj kakor zločin pariškega podzemlja. Dufrenne je namreč rekrutiral plesalke za svoje revije iz socialno najbolj dvomljivih plasti, imel pa je tudi znanja s sumljivimi moškimi.

Po dosedanjih ugotovitvah je osumljen zločina neki mornar, ki mu je bil gledališki ravnatelj dal vstopnico za predstavo. Med odmorom je Dufrenne poiskal svojega znanca v gledališču in ga odvedel s seboj v pisarno. Po tem obisku je gost izginil skozi stranski izhod, še prej pa je ukradel blagajno. Dufrenne je umrl zaradi škodb s kladivom po glavi, zaradi sinosti pa ga je morilec še zadavil z blagajno.

Dufrenne je bil do l. 1924 navaden igralec, šele pozneje se je povzpel do gledališkega ravnatelja Casino de Parisa. Bil je tudi član pariškega mestnega sveta.

Gospodom za jesen

nudi izvrstna oblačila, zlasti površnike trenchcoate, raglane ter veliko izbero blaga za obleke, kakor tudi že izgotovljene obleke in po meri najceneje

DRAGO SCHWA

Aleksandrova cesta

Usmrtitev krize

Na neki prireditvi v Parizu so usmrtili tole simbolično figuro krize

DOBRO JE, ČE VEŠ ...

da sta francoska letalca Maurice Finat in Alek Plunian osvojila svetovni rekord v brzini za lahka neobtežena letala. Dosegla sta na progi 100 km povprečno naglico 232.108 km na uro;

da je v Nici umrl najstarejši general na svetu, Finec Julius Hackmann, ki je učakal 101 leto. Lani je obhajal svoj 100. rojstni dan v popolni duševni svežosti in telesni čilosti;

da so policijske oblasti v Sofiji prijele turškega princa Abdula Kadirja, za katerim je izdala budimpeštanska policija tiralico zaradi goljufije;

da je Lindbergh z ženo prispel v Moskvo, kjer so mu sovjetske oblasti opremile stanovanje v hotelu »National« s pohištvom in preprogami ruskih vladarjev;

da se je polarni raziskovalec Byrd odpeljal iz Bostona proti južnemu tečaju in vzel s seboj 70 ljudi in 150 psov ter letalo za 18 oseb;

da je v največji bedi umrl v Ohiu izumitelj nalivnega peresa Gustav Schmidt, ki je prodal svoj izum nekemu Američanu, ki ga je patentiral in spravil v promet z milijonskim dobičkom;

da bo dunajska mestna občina imenovala neko ulico v Döblingu po zaslužnem raziskovalcu Alfredu Wegenerju, utemeljitelju teorije o premikajočih se kontinentih;

da je hamburška policija te dni priredila racijo na berače in prijela 1350 oseb.

Radij v mačjem kožuhu

Mačje kože so staro domače sredstvo proti revmatičnim obolenjem. Kot obkladek jih uporablja tudi zdravniška veda, kakor obsevanje z radijem. Neki dunajski medicinec je sedaj kombiniral obe metodi. Mačje kože obseva z radijem in jih polaga na boleče mesto. Uspehi so baje zelo dobri.

Balon v nevarnosti, da pade v morje

Gosti kopališča Spital v Berwicku up on Tweed na Angleškem so v nedeljo doživeli razburljivo dramo. Proti poldnevu je letel proti Spitalu balon z morja. Nad morjem je vsak čas bil v nevarnosti, da pade v valove. Gondola se je že dotikala vode. K sreči pa se je balon nekoliko dvignil in priplul nad spitalsko promenado, kjer so ljudje prijeli za vrvi in ga potegnili k tlom.

Šele tedaj so ugotovili, da sta dva potnika nepoškodovana, tretji pa je ranjen na glavi in rokah. Balon je bil nemškega izvora. Prišel je iz Düsseldorfa, kjer so ga spustili v zrak z namenom, da odpluje na daljšo vožnjo. Posadka je pripovedovala, da je ponoči zgubila orientacijo. Ostali baloni, ki so jih istočasno spustili v zrak, so najbrže odpluli proti Norveški, ker ni o njih ne duha ne sluha.

ANEKDOTA

Popularni angleški pisatelj Rudyard Kipling je nedavno prišel v neko londonsko trgovsko hišo, nakupil za 6 funtov potrebščin in se oglasil pri blagajni s kosom popisanega papirja in z besedami: »Tu imate 50 funtov«. Blagajnik je razvil papir, prečital pesem, pogledal prinašalca, spoznal v njem Kiplinga in takoj izplačal pisatelju 44 funtov ter se mu še globoko priklonil. Pesem je Kipling napisal v trgovini med časom, ko je izbiral blago. Blagajnik je napravil z rokopisom dobro kupčijo. Še isti dan je našel nekega zbiratelja Kiplingovih rokopisov, ki mu je odkupil pesem s 70 funti.

Kako Amerika omejuje brezposelnost

Predsednik Zedinjenih držav Roosevelt na otvoritvi enega izmed 1463 novih taborišč za delavce. V teh taboriščih bo ameriška vlada koncentrirala nad 300.000 brezposelnih, ki jih bodo zaposlili pri gradnji 80.000 km novih cest in železniških prog, 15.000 km telefonskih vodov, pri osuševanju močvirij, pogozdovanju goličav itd. Povprečna tedenska plača takšnega brezposelnega bo 30 dolarjev

VSAK DAN ENA

Ljubljana, 8. 10. 1933.

Tujec: »Kaj pa je Ljubljana danes tako prazna? Saj ne vidim nikjer nobenega človeka!«

Stražnik: »Ali ne veste, da je danes Gregoričev fotoizlet v Slovenske gorice? Danes so vsi Ljubljančani v Ormožu, Ptuju in Ljutomeru.«

Sport

Naša lahkoatletska reprezentanca v Atenah

Šele včeraj, in sicer zopet neuradno, smo dognali za »približno« postavo naše lahkoatletske reprezentance na balkanskih igrah v Atenah. Pravimo »približno«, kajti ona bo določena šele na potovanju, ko bodo njeni voditelji imeli v vlaku — šele za Beogradom — zbrane vse tekmovalce.

Tekmovalci iz dravske banovine, Ilirijani Šporn, Stepišnik, Zupančič, Bručan in Starman ter Primorjaši Krevs, Žorga Fric, Gaberšek in Kovačič Alfonz, so tudi to pot v določeni postavi odpotovali v Atene. Velike težave so bile zaradi dopustov; odstranili so jih. Nekateri atleti so se odpovedali vsemu svojemu dnevničarskemu zaslužku, samo da koristijo stvari.

V Zagrebu se pač vsako leto dogaja drugače! Lani sta iz »upravičenih« razlogov ostala doma dva odlična atleta. Po zagrebških »Novostih« posnemamo, da so iz »upravičenih« razlogov odpovedali letos trije zelo močni atleti in sicer, dr. Buratović, dr. Narančić in L. Kallay, in to zopet v zadnjem trenotku.

Drugo važno vprašanje je negotovost odhoda naše reprezentance do zadnjega trenotka in zaradi gmotnih težav restringiranje kompletnega našega moštva. JLAS se je po stari navadi prepozno ali bolj površno pobrigal za denarna sredstva, zaradi česar je okrnil že določeno kompletno našo postavo. Mi mu ne bi tega očitali, da je pri zadnji odločitvi postopal objektivno. Toda tukaj je zadel ravno državnega prvaka, ljubljansko Primorje. Za reprezentanco so se klasificirali tudi Perpar, ki je na izbirnem mitingu v Zagrebu zasedel v troskoku drugo mesto za državnim prvakom Mikićem, Cerar, ki se je z zmago nad tretjeplasiranim na 100 m Tauberjem, drugoplasiranim na 200 m Pfaffom in zmago nad Zupančićem klasificiral za stafete in rezervo v sprintih, zlasti po odpovedi dr. Buratovića, in slednjič Žorga Aleks, ki se je klasificiral za stafeto 4×400 metrov. Zaradi negotovosti odhoda Nikhazyja bi ga savez še preje moral določiti v moštvo!

Druga plat je še bolj zanimiva! Trije maratonski tekači: Šporn, Belas in Vidović (slednji gre na svoje stroške); trije tekači za 5 in 10 km (Krevs, Starman, Bručan); dva »specijalista« v teku na 400 m zapreke (Dremil in Strmac), ki nastopita samo v tej disciplini itd., da ne omenimo še drugih »zanimivosti«.

Ako je že morala biti reprezentanca okrnjena, potem nismo potrebovali treh maratonskih tekačev, kajti Vidović (na svoje stroške) je omogočil savezu, da pusti Belasa doma, drugo prosto mesto je bilo savezu na razpolago, da bi poslal v Atene samo dva dolgoprogaša Krevsa in Starmana ali Krevsa in Bručana, tretje mesto pa je imel na razpolago, da bi v disciplino 400 m z zaprekami postavil poleg Dremila kot drugega človeka (mesto Strmca) Banščaga, ki gre v Atene za discipline skok ob palici in tek 110 m z zaprekami in beleži letos v disciplini 400 m z zaprekami rezultat 60 sekund t. j. za celih 1:3 sekunde od najboljšega Strmčevega rezultata. Četrto mesto mu je bilo na razpolago, ako bi vodstvo reprezentance reduciral od treh na dve osebi. In ta mesta bi moral zasesti z rezervami za sprinterski progi 100 in 200 m ter srednji progi 800 in 1500 m. Za te discipline torej ni nobenih rezerv in pet ali šest atletov bo moralo absolvirati vse teke od 100 do 10.000 m in tudi vse tri štafete. Tako se ne sme delati in JLAS bo nosil veliko krivdo na tem, ako se ne bomo plasirali v Atenah na onem mestu, ki nam gre po naši moči.

S. S.

V nedeljo ob 16. uri vsi na nogometno tekmo med poštnimi in tramvajskimi uslužbenci na igrišču ASK Primorja. Čisti dobiček pojde za poplavljence na Barju.

Službene objave Sekcije ZNS

(Iz seje upr. odbora 29. sept. 1933.)

Iz članstva Sekcije se črta ss. g. Jos. Skalar zaradi preselitve v Sarajevo. Ss. g. Jos. Zupanu se zaradi bolezni podaljša dopust za nedoločen čas. Ljubljanski člani Sekcije se opozarjajo, da morajo vsaj do četrtka opoldne vpisati v člansko knjigo v »Evropi«, ako so zadržani in ne želijo biti delegirani k tekmam dotične (prihodnje) nedelje; kasnejša opravičila se bodo vpoštevala samo v najtehtnejših primerih in se morajo javiti osebno g. Cimpermanu kot delegatu Sekcije v podsaveznem odboru za delegiranje sodnikov.

Opozarjajo se novi sodniški kandidati, da morajo predložiti svoje prijave neposredno Sekciji ZNS (Ljubljana, kavarna »Evropa«), kakor je bilo to objavljeno v »Jutru«, dne 17. t. m. LNP ni kompetenten sprejemati prijave in so sploh brezpredmetne vse prijave na druge forume.

Obveščajo se člani, da dobe pri tajniku in poverjenikih poštne položnice za denarna nakazila Sekciji nad 10 Din; na obratni strani položnice je treba vselej natančno označiti svrho plačila. Takse do 10 Din naj pošiljajo člani še naprej v znamkah ob enem s poročilom v priporočenih pismih.

ŽSK Hermesu je pri tajništvu Sekcije na razpolago odškodnina 100 Din za opremo dne 24. julija. SK Svobodi, Vič se enaka odškodnina zadrži za poravnavo dolžnih taks; o tem se obvešča tudi LNP, da dvigne suspenz nad SK Svobodo. Tajnik: Deržaj, l. r.

Ilirija prvorazredna. Kakor doznavamo, je Jugosloveski nogometni savez odredil, da bo Ilirija ostala v I. razredu podsavezne lige. Uradne potrditve te vesti še ni.

SK Ilirija (table-tenis). Odborova seja se vrši danes ob 20.30 v klubski sobi kavarne Evropa.

TSK Slovan. Drevi ob 19. v lovski sobi pri »Sokolu« sestanek vseh aktivnih igralcev. Na sestanku se bodo določile postave moštev za odigranje nedeljskih tekem ter izvršile volitve obeh kapetanov. Udeležba obvezna.

ŽSK Hermes (nogometna sekcija). Danes od 17. naprej strogo obvezen trening vseh igračev. Pazite na objave zaradi nedeljske tekme.

SK Jadran. Danes od 17. naprej trening na našem igrišču, ob 20. pa članski sestanek I. in II. moštva pri Sokliču. V nedeljo igramo z Grafiko prvenstveno tekmo. Zaradi tega vsi in točno!

SK Mars. Danes ob 20. strogo obvezen sestanek v gostilni Koroški dom. Javijo naj se Pogačar I in II, Zavrl I in II, Humar I in II, Dolinar, Srše, Jenko, Krašovec, Zupančič, Vrhovec, Zupanc, Jereb. Zadnik naj prinese na sestanek hlačke.

SK Zalog. V nedeljo ob 9.30 igramo na igrišču Primorja prvenstveno tekmo s Slogo. Javijo naj se Tonček, Adolf, Dolči, Danilo, Jenko, Franci, Rudi, Edi, Jaka, Milan, Hans. Rez.: Hus. To naj blagovoli vzeti na znanje tudi SK Sloga.

Celjski nogomet. V nedeljo ob 13.30 se bo pričela na sportnem igrišču pri »Skalni kleti« v Celju jesenska prvenstvena nogometna tekma med SK Olimpom in Atletiki. Če igrišče pri »Skalni kleti«, ki ga je poplava zelo poškodovala, do nedelje še ne bo urejeno, bo tekma na Glaziji.

Ožja uprava Gorenjskega zimsko-sportnega podsaveza ima v soboto ob 19. pri Paaru na Jesenicah izredno važno sejo, katere naj se sigurno udeleže gg.: Žabkar Jože, Zupan Jože, Kosmač Franc, Čop Jože, Žnider Emil, Vovk Franc, Praček Ciril, Manfredo Albert, Smolej Janko in Ručigaj Tone. Razpravljalo se bo o predstoječi podsavezni glavni skupščini, o predstoječih zimsko-sportnih prireditvah in o drugih važnih zadevah.

SOKOL

Ruski Sokol v Ljubljani se najiskreneje zahvaljuje cenjenim darovalcem, ki so pripomogli s svojimi pristovoljnimi prispevki nam poslati brata Sokola na štiritedenski prednjaški tečaj v Beogradu.

Iz življenja na deželi

Sneberje—Zadobrova. V nedeljo 1. oktobra se ponovi v Pevskem domu v Sneberjih ob 14. koncert z veselico, to pa na željo zborov, ki se zaradi vremenskih nezgod v preteklem tednu niso mogli udeležiti zadnje prireditve. Vabljeni!

Kako lepe bolničarke

Bolničarkam je dobro znano, da vsebuje krema Tokalon bele barve (ne mastna) sedaj svežo smetano in preparirano olivno olje združeno z dodatki, ki krepčajo, napenjajo in tudi obelijo kožo. To kremo ne priporočajo samo drugim, temveč se je poslužujejo tudi same, da jim postane koža bela, nežna in lepa.

Krema prodira takoj v kožo, umiri razdražene kožne žleze, skrči razširjene znojnice ter uniči takoj zajedavce in vse škodljive kali v koži. Najbolj suho kožo napravi ta krema nežno vlažno, svežo in baržunasto, odstranjuje pa tudi sijaj mastne ali oljnate kože. Gube, ki so nastale zaradi utrujenosti, izginejo že po enkratni uporabi

Krema Tokalon, hrana za kožo (bele barve) da koži v treh dneh nepopisljivo lepoto in novo svežost, ki je na drug način ni mogoče doseči. Uporabljajte kremo vsaki dan.

Dober svet je zlata vreden

zato priporočajte ob vsaki priliki »Jutrov« mali oglasnik.

Za jesensko saditev

nudimo po znižanih cenah razno drevje za drevorede in okras, konifere, okrasno (cvetlično) grmovje, grmovje za ograjo, gozdne sadike, vrtnice, plezalke, sadno drevje, sadne divjake itd. Cenik na zahtevo brezplačno. **Uprava veleposestva Tišina, p. Rankovci, Prekmurje.** 10301

VSAK GOSTILNIČAR IN RESTAVRATER

postrezi s pristnim

BERMET-VINOM

Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri

MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI

Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

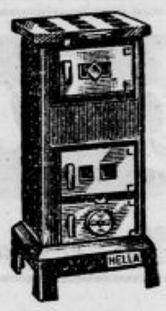

Kupujte peči „HELLA“

modernih odličnih oblik. Velik prihranek goriva, nizka cena. Izdelujejo:

VOJVODJANSKE LIVARNE D. D. NOVI SAD

10172

ZAHVALA

Vsem, ki so nam ob priliki izgube naše ljubljene hčerke, sestre, svakinje in tete, gospodične

Grete pl. Schöppl

izrekli svoje sožalje in sočutje ter darovali cvetje, izrekamo tem potom globoko zahvalo.

Ljubljana, 28. septembra 1933.

Žalujoči rodbini:

SCHÖPPL, RANZINGER.

10365

PLOŠČICE

za oblaganje kuhinj, kopalnic, štedilnikov najceneje pri

MATERIJAL, trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Tyrševa 36.

PODNEVI in PONOČI enako toploto,

temeljni pogoj za zdravje otrok in odraslih jamči

„ZEPHIR“ PEČ

Od mnogih zdravnikov priznana za najidealnejše kurjenje.

Izdelek:

„ZEPHIR“

tvornice peči d. d., Subotica.

Tovarniško zastopstvo:

Ljubljana, Venčeslav Breznik
Celje, D. Rakusch
Maribor, Pinter & Lenard

Zahtevajte brezplačne prospekte! 10263

Ako želite, da Vam bo dete tako zdravo in veselo

dajte mu

Energin

ZA KREPITEV KRVI, ŽIVCEV IN TEKA

»ENERGIN« krepi kri, krepi živce, daje tek in pospešuje razvoj otroka. Otrokom od 5 do 15 let 3 krat na dan po 1 malo žličko okusnega »ENERGINA«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah v politerskih steklenicah po Din 35.--. S pošto razpošilja Laboratorij »ALGA« na Sušaku. 3 steklenice »Energina« Din 110.--, 6 steklenic »Energina« Din 220.-- in 1 zastonj, 12 steklenic »Energina« Din 440.-- in 2 zastonj.

Odobreno po Min. soc. politike in nar. zdravja S. Br. 4787. 28./III. 1932

Oglasi v „Jutru“ imajo siguren uspeh

PORENAL

POUDRE
CRÈME
ROUGE
SAVON

Negujte svoj obraz takole:

Predno ležete spat, otrite obraz in vrat z nekoliko kapljic **Poremilk-a.** To biološko mleko temeljito očiščuje obraz in vrat vseh ogrcev, mozoljev in velikih por. — Vmasirajte nato v kožo mastno **Porenal-kremo,** da preko noči hrani, obnovi in pomladi kožo. **Zjutraj:** umijte se z blagim **Porenal-milom,** a predno se pudrate, natrite nalahno suho **Porenal-kremo.** — Ta krema polepša in varuje kožo preko dneva in odlično drži **puder.** Ako se ravnate po tem navodilu, **boste v** najkrajšem času opazili razliko v **svojem** izgledu, ki vam bo pokazal vse odlike tega enostavnega načina negovanja lepote. Ne pozabite, da mora biti puder popolnoma neškodljiv in mil kakor Porenal-puder, ki ga dobite v vsaki nijansi.

ZAHTEVAJTE POVSOD.

Glavno skladišče: **Nobilior parfumerija, Zagreb, Ilica 34 — Jelačićev trg 15.**

✝

V večnost se je preselila naša ljubljena mama

Franja Smerdu

po dolgotrajni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v 93. letu svoje starosti.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v četrtek, dne 28. t. m., ob 14.15 uri izpred hiše žalosti, Maistrova ulica 13, na mestno pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v petek, dne 29. t. m., ob ½9. uri v frančiškanski cerkvi.

Maribor, dne 27. septembra 1933.

10362 **IVA, JOŠKO in TINKA, otroci.**

✝

Globoko potrtih src naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nam je naša nad vse ljubljena žena, mati, stara mati, tašča, gospa

Marija Korošec

roj. Jerala

po kratki mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, v 64. letu starosti danes ob ½5. uri zjutraj boguvdano za večno zaspala.

Pogreb blage pokojnice bo v petek, dne 29. t. m., ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti, Št. Vid nad Ljubljano št. 8, na farno pokopališče sv. Vida.

Št. Vid nad Ljubljano, dne 28. septembra 1933.

10359 **Žalujoči ostali.**

ZAHVALA

Za številne dokaze iskrenega sočutja ob smrti našega ljubljenega soproga, skrbnega očeta, starega očeta, tasta, strica in svaka, gospoda

Bernarda Perko

viš. žel. uradnika v pokoju in hišnega posestnika

se tem potom najlepše zahvaljujemo.

Globoko zahvalo izrekamo prečastiti duhovščini, predvsem preč. gg. župniku Janku Petriču, prof. dr. Gregorju Žerjavu, opatu o. cist. dr. Avguštinu Kostelcu, priorju o. cist. dr. Evgenu Fiedererju, inspekt. sal. dr. Franu Wallandu, ter čč. gg. salezijancem, g. dr. Vlad. Guzelju za požrtvovalno zdravljenje, g. Gustavu Erklavcu za njegovo uslužnost ob bolezni in smrti blagega pokojnika, gg. zastopnikom dir. drž. žel. in njegovim stanovskim tovarišem, zastopnikom društva »Krka«, Sokolu Moste, godbi »Sloge« za odigrane žalostinke, združenim pevskim zborom društev »Cankar«, »Slavec« in »Sloga« za prekrasno petje, vsem darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki ste v tako velikem številu spremili dragega pokojnika na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo brala v četrtek, dne 28. t. m., ob 8. uri v cerkvi pri Božjem grobu v Štepanji vasi.

Ljubljana—Moste—Stična, 27. septembra 1933.

MINKA PERKO, soproga.

Rodbini: **dr. Milan Perko in dr. Gregor Fedran.**

10361

✝

V globoki žalosti naznanjamo vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da nas je naša nad vse ljubljena soproga, oziroma mamica, teta, sestra, gospa

Angelica Krstulović

roj. Hribar

v torek, dne 26. septembra, ob 13.½ uri, previdena s tolažili sv. vere, v 33. letu starosti, po kratki bolezni za vedno zapustila.

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v četrtek, dne 28. spetembra 1933, ob 17. uri iz hiše žalosti, Vevče št. 34. 10363

Vevče, dne 27. septembra 1933.

Žalujoči soprog ANTE; EDO, ANTIŠE, sinčka; **APOLONIJA,** mati; **PEPCA, ETTA, ELICA,** sestre; **RAJKO,** brat, in **ostali sorodniki.**

J. H.: 34

Jezero ljubezni

Roman

V Krištofovi sobi je prišlec najprej skrbno zaprl vrata; nato je jel natanko preiskovati vse predale. Njegovo neslišno ravnanje je pričalo o veliki izurjenosti v tem poslu. Sicer je bilo pa res, da mu Krištof ni bil prehudo otežil dela: ne pisalna miza ne omara nista bili zaklenjeni. Kaj naj bi bil pa skrival?

Tako je tujec hitro našel, kar je potreboval in je lahko po kratkem slovesu od gospodinje zapustil hišo.

*

Ob tistem času se je Milan Črne vračal v hotel. Seja državne zveze industrijcev je bila za njim; vabilo ostalih udeležencev na majhno skupno okrepčilo je bil odbil. Hotel je biti v hotelu, da bi ga našla detektivska pisarna doma. Sam pri sebi je sicer dvomil, ali bodo mogli izpolniti obljubo, da mu do večera pošljejo zaželene podatke. A komaj je bil v svoji sobi, je hišni telefon že zazvonil.

»V veži čaka neki gospod, ki bi rad v nujni zadevi govoril z gospodom generalnim ravnateljem,« je javila gospodična. —

»Nu, ali ste kaj dosegli?« je vprašal spodaj v veži plavolasega mladega človeka, ko sta se kratko pozdravila.

»Da, gospod generalni ravnatelj. Tu je pismo s podpisom gospoda, ki ste želeli, naj ga opazujemo. Pravkar sem telefoniral draguljarju. Ako se potrudite k njemu, lahko primerjate pisavi.«

Kaj človek vse spozna, je sam pri sebi dejal Milan Črne, ko se je uro po tem poslovil od detektiva. Nikoli v svojem življenju si ne bi bil mislil, da bo imel kdaj take opravke!

Njegov spremljevalec je bil videti pri draguljarju dobro znan. Komaj je izpregovoril z lastnikom trgovine nekaj besed, je eden izmed uslužbencev že prinesel majhno zaklopnico in veliko poslovno knjigo. —

Prstan je bil res tisti, ki ga je nosila Ellen. Milan Črne ga je spoznal na prvi pogled.

In ko je videl, da je pisava na izjavi ista kakor v pismu, ga je minil poslednji dvom.

»Ali smem še s čim postreči?« je vljudno vprašal lastnik.

Milan Črne se je zahvalil. Videl je bil dovolj! — Zdaj ga je čakala najtežja naloga: ta, da reši Elleno iz sleparjevih kremplјev. Ni si mogel odpustiti, da se je doslej tako malo menil zanjo in si ni že prej ogledal tega Krištofa Vilharja, ki je bil dotorej omrežil nepokvarjeno srce njegove nečakinje.

A za kesanje je bilo zdaj prepozno. Zdaj je bilo treba prej ko mogoče spraviti Ellen iz Beograda; potem, si je mislil Milan Črne, pojde vse laže izpod rok.

Njegov načrt je bil zasnovan. Ne da bi se bil sporazumel z Elleno, se je Milan Črne še tisti večer odpeljal v Ljubljano.

Na postaji je imel še kratek razgovor z Benedettijem. Povedal mu je, kaj je dognal, in mu razodel svoje nadaljnje namere.

»Izvrstno,« mu je pritrdil Benedetti, »čeprav se ne morem ubraniti nekih pomislekov. Recimo, da mladi človek po kakem naključju zve, da ste mu na sledi — ali ne bo potem izkušal miss Blackove še v zadnjih trenutkih tako omrežiti, da mu bo popolnoma zaupala? Ne zamerite mi odkritosti, gospod generalni ravnatelj, a ženske so pogosto nepreračunljive, kadar gre za njihova čuvstva.«

»Vaši pomisleki so upravičeni, in zato hočem Elleno najprej poklicati v Ljubljano, da jo hitro odtegnem vplivu tega človeka. Zelo bi mi ustregli, gospod Benedetti, če bi jutri obiskali mojo nečakinjo in njeno prijateljico in na nesumljiv način nekoliko popazili na gospodični, dokler ne odpotujeta. Silno nerad bi dal Elleno opazovati po detektivu; vaša oseba mi je pa porok, da ne preti dekletoma nobena neposredna nevarnost.«

»Hvala vam za zaupanje,« je z ganjenim glasom odvrnil Benedetti; »bodite prepričani, da bom varoval gospodično Blackovo z vsemi močmi.«

»Prosim, bodite tako dobri. Rad imam to dekletce, neizmerno rad,« je tiho rekel Milan Črne.

Takoj po svojem prihodu v Ljubljano je Milan Črne poslal Elleni tole brzojavko:

»Tvoja navzočnost v Ljubljani nujno zaželena. Brzojavi, prosim, kdaj moreš priti. Stric Milan.«

Ellen je pravkar držala brzojavko v roki, ko so jo poklicali na telefon. Benedetti je želel govoriti z njo.

»Klanjam se, miss Black, hotel sem se oglasiti, ko toliko časa nisem ničesar slišal o vas. Ali dovolite, da vas danes dopoldne obiščem?«

Ko je Ellen začula ta glas, jo je za trenutek izpreletel droben, brezmiseln trepet. Ali je bil čas, ko ji je ob tem glasu srce hitreje utripalo, res še tako blizu? — A že se je spet obrzdala. Blejske sanje so bile minule, in prav je bilo tako.

»Hvala lepa, da ste me poklicali, gospod Benedetti. Na žalost je prilika slaba. Odpotovati moram za dva dni. — K stricu, v Ljubljano. — Ne vem, menda kaj poslovnega. — Popolnoma nepričakovano. Pravkar sem dobila brzojavko. — Ne morem si misliti, kaj bi bilo. — Seveda; če on želi, je treba.«

»Škoda, to je res nevšečno naključje.« Njegov glas je bil razočaran. »Ali ne bi mogel vsaj za trenutek stopiti do vas? Govorim namreč iz neposredne bližine; sem tik zraven vaše penzije.«

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Glavno zastopstvo in samoprodajo oddamo za Dravsko banovino. Ameriškaneko sredstvo za impregniranje pogonskega jermenja, jugoslovenski izdelek brez konkurence. — Pogoji odlični, brez rizika, zaslužek sijajen. — Tvrdke ali gospodje v tovarni, industriji itd. dobro vpeljani, ki razpolagajo s kapitalom do 2000 Din za skladišče, naj se za pobližnje pogoje oglase na naslov: »Masol«, Zagreb, Maksimirska št. 73 37032-5

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Za kranjske klobase iščem specialista, ki ima pravico do samostojne obrti. Ponudbe z zahtevkom plače na naslov: Vlada Kreculović, Beograd, Herceg Stepana 4. 36952-1

Gospodična dobra računarica, perfektna v slov. in nemški korespondenci, event. tudi v italijanščini, dobi namestitev v večjem kraju na deželi ob železnici. — Ponudbe z navedbo zahtevkov poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Nastopim takoj«. 36922-1

Plačilno natakarico srednjih let, dobro izurjeno, pošteno in zanesljivo sprejmem. Oglasiti se je 26. ali 28. t. m. na naslov, ki ga pove oglasni oddelek »Jutra« 36843-1

Boljša služkinja perfektna v kuhanju in vešča vseh hišnih del, dobi službo. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Perfektna«. 37029-1

Čevljar. pomočnika za zbita in šivana dela sprejme Janez Černivec, Strahinj štev. 46, pošta Naklo nad Kranjem. 37041-1

Mizarski pomočnik za pohištveno delo, dobi stalno zaposlenje proti posojilu 2500 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Začetnik«. 37058-1

Postrežnico sprejmem s 1. oktobrom — za čas od 8. do 15. dnevno. Javiti se je v Vilharjevi ulici 37, pritličje — desno. 37064-1

Mlajšo natakarico sprejmemo takoj. Ponudbe s fotografijo na »Svratišče Čop«, Delnice, Goreški Kotar, z navedbo pogojev. 37023-1

Natakarico sprejmem takoj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37076-1

Prodajalko za moško konfekcijo, sprejmem. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »T«. 37092-1

Prekajevalca (mojstra) popolnoma samostojnega naeoljevalca in izdelovalca špecijalitet sprejmem takoj. — Pismene ponudbe z navedbo dosedanjih službenih mest pod značko »Prekajevalec mojster« na oglasni oddelek »Jutra«. 37101-1

2 kroj. pomočnika za velike komade sprejmem takoj. Studenci pri Mariboru, dr. Krekova ulica 26. 37106-1

Zelo ugodna prilika Za takojšen prevzem večjega hotela v Dalmaciji, potrebujem samostojnega hotel-restavracijskega poslovodjo ali poslovodinjo z večjim kapitalom — kavcijo. 2 hoteleki sobarici, 2 hoteleka strežaja. Hotel posluje celo leto ter ima letnega prometa preko enega milijona. Ker je zelo ugodna in kratka prilika prosim, da se potrudite za naslov v oglasnem oddelku »Jutra« v Ljubljani. 37108-1

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Učiteljica poučuje nemščino in nudi brezhibno konverzacijo. — Sprejme tudi učence srednjih in trgovskih (trg. korespondenco). — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36622-4

Damskega krojaštva dnevni in večerni tečaji. — Pričetek 3. oktobra, vpisovanje celodnevno. Oblastveno dovoljeno učilišče, atelje Sare, Gajeva III. 37109-4

Nemščina za otroke Nemško konverzacijo za 5—8letne otroke, po preskušeni metodi nudi s 1. oktobrom Elfrida Segula, Ljubljana, Gledališka ulica št. 7/I — bivši pomočnica ge. Ortlbaberjeve. Vprašati dnevno od 11.—13. in od 16. do 18. ure. 36940-4

Klavir, francoščino in nemščino poučujem. Priglasiti se je med 1. in 4. uro. — Ana Dollar, Mestni trg 24/II. 37050-4

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja pa vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (8)

Pleteršnikov slovar II. del (P-Ž) kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pleteršnik«. 36631-8

»Ljubljanski Zvon« tri nevezane letnike 1929, 1929 in 1930, prodam za 150 Din. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 36193-8

»Die Frau als Hausärztin« knjigo od dr. med. Anna Fischer Dückelmann, poceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 36192-8

Radio

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (9)

Radio štirioevni — (Schirmgitter-Empfänger) s prvovrstnim elektrodinamičnim zvočnikom »Domo«, oboje v kvalitetnih kasetah, prodam za 2500 Din. Valovni obseg: 19—2000 m. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 37018-9

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Motorno kolo brez prikolice, v najboljšem stanju prodam. Naslov pove oglasni oddelek Jutra 37049-10

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Brivski pomočnik prvorazreden, dober pedikerjem, z znanjem nemščine, madjarščine in hrvaščine, išče mesto s 1. oktobrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36957-2

Sobarica pridna in poštena, perfektna, z dobrimi spričevali, išče mesto za takoj. — J. Langerholc, Medvode št. 9. 36934-2

Natakarica išče kjerkoli mesto za takoj. Ponudbe na naslov: J. Polak, Brod — Bohinjska Bistrica. 36933-2

Dvajsetletno dekle izučeno šivanja, prikupljive zunanjosti in lepega vedenja, išče mesto natakarice ali sobarice. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37043-2

Brivski pomočnik dober bubi štucer, išče namestitev za takoj ali po dogovoru. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Brivec«. 37068-2

Ženska srednjih let išče službo postrežnice ali hišnice. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 37040-2

Oseba vajena pisarniških poslov (tudi odvetniških ali pomorskih), išče za popoldanske ure zapolitev. Prevzame tudi administracijo hiš ali kaj sličnega. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zapolitev«. 37052-2

Perfektna krojačica išče mesto poslovodinje — ozir. sprejme delo v konfekciji ali gre tudi za pomočnico. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 37051-2

Podeželska društva odri! Rabite rutiniranega režiserja, igralca — z večletno prakso — organizatorja, ki bi vam vodil oder in razgibal društveno delo! Nastopi lahko takoj. Le resne ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Absolvent dram. šole«. 37026-2

Prodajalka izurjena v papirnati stroki, vestna in poštena, zmožna tudi samostojno voditi trgovino, išče nameščenje. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Mešana stroka«. 37056-2

Službo hišnika skladiščnika ali kaj sličnega želi oseba, ki lahko položi 1000 Din kavcije. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Vsestransko zmožen«. 36980-2

Poslovodja lesne stroke z večletno prakso kot samostojen vodja večjega obrata, vešč vseh manipulacij in pisarniških del, želi premeniti mesto. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vesten poslovodja«. 37020-2

Samostojna modistinja išče stalno službo — najraje izven Ljubljane. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Samostojna«. 37071-2

Službo inkasanta ali sluge iščem. Imam večletno prakso. — Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 37072-2

Boljše dekle želi premeniti službo kot sobarica — v Ljubljano ali Novo mesto. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 37083-2

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Otroška zibelka pletena, stojnica (die Schaukel), otroški gugalni stol in lesen voziček za sedeti, na prodaj v Knafljevi ulici št. 13/II. 36264-6

Trgovsko opravo za mešano trgovino, različne stelaže in več pultov ugodno proda skupno ali posamezno tvrdka Peter Šetina, Sevnica. 36921-6

Trgovsko opremo prodam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 37083-6

Plamenski kotel enocevni, z nabiralcem pare, 75 m² kurilne površine, 9½ atm., in vodocevni kotel s 100.37 m² kurilne površine, 10 atm., poceni na prodaj. Vprašati pri Mariborski tekstilni tvornici v Mariboru. 37107-6

Kopalno banjo dobro ohranjeno, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37073-6

Otroške postelje 1 iz medenine in 2 beli, radi izselitve naprodaj v Grobarjevi ulici štev. 25. 37061-6

Štelaže dobro ohranjene prodam. Vprašati v trgovini na Sv. Petra cesti 23. 37093-6

Otroška posteljca bela, železna, emajlirana, poceni naprodaj na Ribjem trgu št. 4/II. 37104-6

5 starih oken s šipami, polni gavtri, poceni prodam. 108 × 68. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 37118-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Moderen divan dobro ohranjen, takoj kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Divan«. 37038-7

Železen štedilnik kupi Maver, Jegličeva 5/I. Ljubljana. 37025-7

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah **ČERNE — juvelir** Ljubljana, Woltova ulica 3

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din. oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

Domačo hrano zelo dobro, po zmerni ceni nudim 4—6 gospodom ali gospodičnam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 37036-14

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Stavbne parcele v poljubni velikosti, v lepi sončni legi, pod ugodnimi pogoji proda Andrej Kregar, Vižmarje. 36984-20

Hišo na pol izgotovljeno, za trgovino in gostilno — ob glavni cesti Škofja Loka—Kranj, proti gotovini proda M. Erten, vas Sutna, pošta Škofja Loka. 37091-20

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Hranilne knjižice kupuje in prodaja **M. Jankole** komand. družba, Ljubljana, Aleksandrova c. 4/II (palača »Viktorija«). Telefon 3052. 36921-16

Hranilne knjižice kupite, prodaste, lombardirate poesijila najkulantneje pri: Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ulica 6/II. Za odgovor priložiti znamko za 3 Din. 232

Vloge Jadransko-podunavske banke kupi St. Praznik, Zagreb, Samostanska 6. 36920-16

Knjižico Ljudske posojilnice, v znesku 50.000 Din. kupim ter izplačam polno vsoto poleg obresti v 10 mesečnih obrokih. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Knjižica«. 36864-16

Družabnika sprejmem k veliki in dobro idoči vinski trgovini, ki ima zelo veliko odjemalcev. Sprejmem tudi s sodelovanjem. Potreben po možnosti večji kapital. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sodelujoči«. 36974-16

Družabnika (co) za ustanovitev brezkonkurenčne veletrgovine, iščem. Riziko izključen, dobiček do 50% zasiguran. Sodelovanje zaželjeno, vendar ni pogoj. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Veletrgovina«. 37066-16

Družabnika financirja, ki bi stal ob strani s kapitalom do Din 30.000, iščem za zelo dobičkanosno podjetje — prvovrstne vrste v Sloveniji. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Brez rizika«. 37087-16

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Njivo ali travnik okrog 6000 m², za preuredite v zelenjadni vrt, vzamem za več let v najem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zelenjadni vrt«. 37068-17

Mesarijo s klavnico oddam v najem. Pojsve se v gostilni Demšar v Kosezah, Ljubljana 7 37086-17

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Prima kislo zelje imam v zalogi v sodih od 25, 50 in 100 kg po najnižjih cenah. L. Oražem, Moste. 36514-33

Sveže gobe majhne, za vlaganje v kozarce, plačujem po Din 6 kg. Ponudite firmi Peter Šetina, Radeče. 254-33

Vina prvovrstna kvalitetna — rizling, sauvignon, rulandec, traminec, portugizec, frankovka — dobavlja v večjih in manjših količinah Daruvarska vinogradarska zadruga, Daruvar. 36985-33

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din (19)

Moška modna trgovina v sredini Ljubljane ugodno naprodaj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Naložba kapitala«. 36865-19

Gostilno oddam natakarici na račun. Potreben kapital 8000 Din. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37078-19

Lep lokal novo opremljen, za špecerijsko trgovino, na dobri točki takoj poceni oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37067-19

Lokal na Miklošičevi cesti odda drogerija Hermes, Miklošičeva cesta 30. 37097-19

Manjšo meščansko gostilno na najprometnejši točki srednje Ilice v Zagrebu, dobro vpeljano, soliden obrat pri tramvajski, avtotaksi in avtobusni postaji, s sigurnim prometom alkoholnih pijač in kuhinje, prodamo z vsem inventarjem proti solidni najemnini, zaradi obolenja lastnika. — Sprejmemo tudi vložne knjižice. Poslovnica Pavleković, Ilica 144. 37021-19

Vinotoč z delikateso na zelo prometnem kraju v Ljubljani prodam. Pripravno za boljšo natakarico ali poročen par. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vinotoč«. 36975-19

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Mizarji pozor! Najcenejše vezane plošče: jelševe, bukove, okume in panel, v velikosti 220/122, 200/122, po najnižjih cenah. Tvorniško skladišče v Ljubljani, Dunajska cesta 31. 246-15

Kam pa, kam?

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (18)

Najzanesljivejša vina štajerska in dolenjska nudi gostilna Tomšič, Zabjak (Pri sodčku), pred prulsko zatvornico. — Zaključenim družbam vseučiteljiščnikom posebne popustne cene. — Oddam sobo sostanovalcu in sostanovalki. 36718-18

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijakinjo sprejmem na stanovanje in hrano v sredini mesta pri boljši družini. Klavir na razpolago. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 37028-22

Lepo sobo oddam 2 dijakoma v bližini srednje tehnične šole. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36846-22

Visokošolce sprejmem event. tudi na hrano. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37117-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Pristopajte k Društvu stanovanj. najemnikov — Gajeva ulica Nebotičnik III. 373-21

Stanovanje z vrtom oddam s 1. oktobrom v Trnovem. Vrt obnešen in plotoneen. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36681-21

2 stanovanji enosobno in trisobno, v novi vili oddam z oktobrom ali novembrom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37102-21

Enosob. stanovanje s kabinetom, oddam s 1. oktobrom v Lepodvorski 3, Ljubljana VII. 37059-21

Enosob. stanovanje veliko in lepo takoj oddam v Rožni dolini, cesta V/24. 37039-21

Trisob. stanovanje oddam z novembrom na Starem trgu 24, II. nadstr. 37044-21

Enosob. stanovanje lepo, parketirano, z lepo kuhinjo, v prvem nadstropju oddam. Poizve se v gostilni Huč na Glincah, Tržaška cesta 10. 37070-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje eno- ali dvosobno išče s 1. novembrom stranka brez otrok, v bližini Kriižank. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Mirna stranka«. 37053-21/a

Dvosob. stanovanje v mestu v ceni do 750 Din, ali na periferiji do 600 Din išče za november tričlanska družina. — Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod »Državni uradnik«. 37080-21/a

Sobe odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Lepo, solnčno sobo s posebnim vhodom, v sredini mesta, po želji z vso oskrbo oddam po zmerni ceni. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 37110-23

Opremljeno sobo (mesečno) oddam na Taboru št. 5/II desno. 37115-23

Sostanovalca sprejmem v lepo sobo v Nunski ulici 3. 37120-23

Veliko sobo strogo separirano in parketirano, v centru mesta oddam s 15. oktobrom za stalno dvema gospodoma. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 37113-23

Špecerij. trgovino oddam v Ljubljani. Potreben kapital 75.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Promet Din 45.000«. 37111-19

Opremljene sobe event. s kuhinjo oddam v Gradaški ulici štev. 8/I. 37112-23

Sredi mesta poceni oddam opremljeno enažno sobo, samo solidni osebi. Električna luč in poseben vhod s hodnika. — Prečna ulica 8. 37114-23

Sobo lepo opremljeno, sveže in veliko, čisto, tik opere in Tivolija, z 1 ali 2 posteljama oddam le boljšim gospodičnam ali zakonskemu paru. Telefon in klavir na razpolago. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36263-23

Opremljeno sobo veliko in mirno, z 1 ali 2 posteljama, posebnim vhodom, elektriko in parketom, v sredini mesta oddam s 1. oktobrom. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 36890-23

Elegantno sobo čisto, mirno in separirano, s kopalnico, v centru mesta oddam gospodu. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 36966-23

Opremljeno sobo s posebnim vhodom, parketom in elektriko oddam boljšemu, mirnemu in solidnemu gospodu na Sv. Petra cesti štev. 40/I. 36948-23

Solnčno sobo opremljeno za 2 osebi, z elektriko in posebnim vhodom oddam pri velesejmu. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 36875-25

Lepo sobo s posebnim vhodom — v centru mesta takoj oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 36807-23

Sobo veliko, lepo, svetlo, separirano, s stekleno verando za 325 Din; drugo sredinje veliko za 275 Din oddam opremljeno ali prazno. So uporabo kopalnice. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 36858-23

Opremljeno sobo oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37055-23

Dve sobi lepi, novoopremljeni, z elektriko in posebnim vhodom, eno za 2 osebi in 1 za 1 osebo, oddam s 1. oktobrom boljšim osebam na Vidovdanski cesti št. 1 (preko dvorišča I. nadstr.) Čujec. 37017-23

Lepo, prazno sobo s posebnim vhodom oddam takoj na Mirju, Riharjeva ul. 2 — za obrtno šolo ob Gradaščici. 37045-23

Sobo z 2 posteljama oddam pri kolodvoru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 37087-23

Sobico s posebnim vhodom, takoj poceni oddam na Starem trgu 11/II. 37060-23

Snažno sobo z 2 posteljama, oddam 2 gospodoma. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 37062-23

Sobo prazno ali opremljeno — s posebnim vhodom in električno razsvetljavo oddam takoj 1 ali 2 boljšima osebama v Kolodvorski ulici št. 23/I. 37075-23

Opremljeno sobo z vhodom s stopnjic, oddam 2 stalnima osebama za 280 Din, ali 1 osebi za 200 Din. Zupančič, Kolodvorska 11/II. 37089-23

Sostanovalca sprejmem takoj k vsem dan odsotnemu gospodu v separirano sobo z elektriko in parketi na Sv. Petra c. št. 62/I. 37090-23

Separirano sobo oddam 2 gospodoma ali gospodičnama. Na željo z vso oskrbo. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 37088-23

Opremljeno sobo oddam gospodu s 1. oktobrom v Gajevi ulici št. 8 — Dukičev blok. Vprašati pri hišniku. 37094-23

Dve lepi sobi s prostim vhodom, električno in parketom takoj oddam na Poršetovi cesti 35a (siva hiša), Kodeljevo. 37103-23

Opremljeno sobo lepo, veliko, zelo mirno in čisto, oddam boljšemu solidnemu gospodu na Resljevi cesti 5, pritličje levo. 37095-23

Opremljeno sobo v centru mesta takoj oddam Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 37099-23

Sobo s posebnim vhodom ter 2 ali 3 posteljami oddam na Vidovdanski cesti štev. 3. 37121-23

Lepo sobo s centralno kurjavo, oddam na Miklošičevi cesti. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 37116-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Sobo pri solidni gospodinji, ki zna likati in šivati ter ima epoh skrb tudi za podnajemnika, išče gospod — po možnosti bolj v sredini mesta. Takojšnje ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Trajno«. 37100-23/a

Skromno sobico opremljeno, išče preprosta gospodična. — Event. gre tudi kot soestanovalka. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Navedba cene«. 37035-23/a

Sobo komfortno opremljeno — s separiranim vhodom, išče privatni uradnik. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Samo v centru« 37030-23/a

Opremljeno sobico z vso oskrbo, iščem s 1. oktobrom. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Plačam 600 Din«. 37065-23/a

Prazno sobo veliko, blizu centra, event. s predsobo in hrano išče starejša dama. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Cena«. 37084-23/a

Sobico ali kabinet opremljeno ali prazno — iščem v bližini glavne pošte. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Kabinet«. 37079-23/a

Opremljeno sobo s posebnim vhodom s stopnjišča, iščem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Boljši gospod«. 37096-23/a

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (25)

Trgovec z mešanim blagom, 45 let star, hišni posestnik na deželi, želi spoznati do 45 let staro gospodično, zmožno trgovine, gospodinjstva in nemškega jezika, ki ima nekaj premoženja. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Mirno življenje 88«. 37024-25

Gospodična stara 26 let, hči železničarja, s pohištvom in gotovino, išče preteklosti — želi znanja z drž. uslužbencem, v svrho poznejše ženitve. Resne ponudbe s sliko in naslovom pod šifro »St. 30« na oglasni oddelek »Jutra«. 37071-25

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Kdo posodi pianino ali klavir proti mesečnemu plačilu 100 Din. Dopise pod »Pazim kakor na svojo last« na ogl. oddelek »Jutra«. 36648-26

Klavir dobro ohranjen, kupim proti gotovini. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Klavir, Ljubljana«. 37047-26

Pisarne na Miklošičevi cesti št. 30 takoj odda drogerija Hermes. 37098-23

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Prodam stroje dobro ohranjen entel, rešilje in stroj za pločasto vezenje. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 37048-29

Pisalni stroj Yost, malo rabljen, ugodno naprodaj v pisarni dr. Vrtačnika, Selenburgova 7. 37081-29

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Kroje po nizki ceni izdeluje modni salon Rozman, Dvorni trg 3 (poleg univerze) po journalih, ki so istotam na razpolago. 37057-30

G. Th. Rotman:

Nove prigode gospoda Kozamurnika

86.

»Ali,« je dejal, »počakajte, konec koncev pa le nisem tak trdosrčnež! Kolo vam sam lepo sestavim; razen tega pa peljem danes prašiče v mesto, in če se gospoda ne branita take družbe, lahko prisedeta na avtomobil.« Seveda sta sprejela va bilo!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.